СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 30 ТРАВНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 22 VOL. CXV FRIDAY, MAY 30 2008 No. 22

Смолоскип пам'яті „Незгасима свічка" – в Нью-Йорку

Іванна Заяць відкриває віче. *Фото: Л. Хм.*

НЮ-ЙОРК. – 27 травня в місті відбувся Похід пам'яті на відзначення 75-річчя Голодомору 1932-1933 років в Україні та з нагоди прибуття смолоскипу – „Незгасної свічки". Представники української громади, дипломати, журналісти зібралися у Батарейному парку в Мангетені в очікуванні смолоскипа. Тим часом на Острові Свободи відбувся Молебень і було запалено смолоскип, який українські дипломати і представники закордонного українства кораблем привезли до міста. Генеральний консул України в Нью-Йорку Микола Кириченко приніс смолоскип до Форту Клінтона, біля якого відбулось віче, яким провадила Іванка Заяць.

М. Кириченко передав смолоскип Романні Заяць, і від нього засвітили свічечки діти і молодь на знак естафети-памяті про безвинні жертви Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Промовляли Посол України в США Олег Шамшур, Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський, на пропозицію якого присутні вшанували пам'ять жертв геноциду хвилиною тиші. Тамара Олексій прочитала листи-проклямації від посадника міста Майкла Блумберґа і члена Конґресу Керолин Малоні, а Іра Легун – від сенатора Гіларі Клінтон. Ліза Сонна прочитала свідчення Дарії Шульги-Кіри, яка пережила Великий Голод в Україні.

Після цього присутні вишикувалися в маршову колону і рушили Походом пам'яті до міської ради Нью-Йорку.

В колоні було багато плякатів, які розповідали людям про трагедію українського народу, заподіяну злочинним комуністичним режимом. Над колоною віяли також державні прапори Грузії, з яким прийшли на віче представники двох грузинських громадських організацій Георгій Шенгелая, Ніко Чхеїдзе, Маміка Ангуладзе і Шалва Саруханашвілі. А Конґрес американської Полонії представляв з прапором Польщі о. Томаш Рудний з Польського народного католицького костелу. Похід йшов містом, і численні люди зупинялися, щоб прочитати з плякатів правду про Голодомор в Україні. Біля міської ради священики українських церков о. Іван Тихонович, о. Юрій Базилевський, о. Іван Лишик відслужили Молебень.

Наступним містом, де побуває смолоскип, буде Філядельфія.

А в Нью-Йорку, того ж дня, увечорі, в Українському музеї за участи українських дипломатів відбулось відкриття виставки „Голодомор: геноцид", присвяченої Голодомору. Її підготувала Ліґа українців Канади, з участю музею.

Левко Хмельковський

Продовження фоторепортажу – на стор. 3 і 5.

Передання вогню смолоскипа як естафети пам'яті новим поколінням. Зліва Іра Легун, Генеральний консул України в Нью-Йорку Микола Кириченко, Романна Заяць. *Фото: Л. Хм.*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

А. Шептицького вшанувала єврейська громада України

КИЇВ. — 21 травня єврейська громада України визнала Митрополита Андрея Шептицького „Праведником світу". Навпроти центральної київської синагоги ім. Бродського посадили дерево на честь Митрополита. Акція відбулася з участю представників християнських конфесій. За словами рабина Моше Асмана, в такий спосіб громада висловила подяку Митрополитові А. Шептицькому за порятунок сотень євреїв у роки Другої світової війни. Попри те, що Митрополит зробив дуже багато для українців, під час Голокосту він ще рятував і сотні євреїв від смерти в підвалі свого будинку, чим піддавав себе смертельній небезпеці. Крім того, Митрополит був автором відозви „Не убий", у якій засуджував антисемітизм і гітлерівську антиєврейську пропаґанду зокрема. „Ми хочемо віддати належне людині, яка врятувала сотні євреїв, – сказав головний рабин України М. Асман. — Ми повинні не лише боротися з антисемітизмом, ксенофобією, а й пам'ятати своїх героїв, нагадувати про них молодому поколінню". У Єрусалимі, в меморіяльному комплексі „Яд Вашем", присвяченому Голокостові, є алея „Праведників світу". Там висаджено понад 15 тис. дерев, кожне з яких посадили на честь такої людини та назвали її ім'ям. Питання про визнання Митрополита А. Шептицького „Праведником світу" з року в рік порушує спеціяльна комісія при „Яд Вашем". Нинішній рік не став винятком. Проте й цього разу більшістю в один голос комісія відхилила визнання Митрополита А. Шептицького „Праведником". Після чергової „відмови" єврейська спільнота України вирішила посадити таке дерево в Києві. *(„Львівська газета")*

Президент В. Ющенко відвідав Канаду

ОТАВА. — Президент України Віктор Ющенко 26 травня прибув до Канади. Візита тривала з 26 по 29 травня. 26 травня в Отаві глава Української держави провів зустріч з прем'єр-міністром Канади Стівеном Гарпером у форматі „віч-на-віч". Після завершення зустрічі відбулися переговори Президента України з прем'єр-міністром Канади у розширеному складі. Також цього ж дня В. Ющенко виступив на спільному засіданні Палати громад та Сенату парляменту Канади та провів зустріч з Генерал-губернатором Канади Мікаелею Жан. Окрім того, Президент України взяв участь у церемонії покладання квітів до Меморіялу загиблим воїнам, церемонії посадження дерева на алеї почесних гостей та в акції „Незгасима свічка". 27 травня у Вініпеґу глава Української держави провів зустріч з прем'єром Манітоби Ґері Доером. Після завершення зустрічі у присутності В. Ющенка підписано Угоду про співробітництво між Дніпропетровською областю та провінцією Манітоба. Також В. Ющенко поклав квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові та пам'ятника жертвам Голодомору в Україні 1932-1933 років. У Вініпезькому університеті відбулася церемонія присвоєння Президентові України звання почесного доктора цього навчального закладу. Окрім того, відбулася зустріч Президента з українською громадою Вініпеґу. 28 травня у Торонто Президент України взяв участь у підприємницькому форумі „Перспективи українсько-канадського співробітництва після вступу України до СОТ" та провів зустріч з представниками української громади. Президент України Віктор Ющенко подякував українцям Канади за донесення історичної правди про Голодомор 1932-1933 років в Україні. Про це Президент сказав в Отаві під час міжнародної акції „Незгасима свічка", присвяченій пам'яті жертв Голодомору. Президент особливо наголосив на важливості донесення історичної правди про цю трагедію українського народу та вшанування жертв Голодомору. У цьому контексті він подякував українцям Канади за зусилля, здійснені у цьому напрямку, зокрема за пам'ятники у Калґарі, Едмонтоні, Віндзорі, Ґакстоні та Вініпезі. *(УНІАН, Бі-Бі-Сі)*

В. Ющенка запросили до Ватикану

КИЇВ. — Президент Віктор Ющенко під час зустрічі з державним секретарем Ватикану, кардиналом Тарчізіо Бертоне, передав запрошення Папі Бенедиктові XVI відвідати Україну. Кардинал Т. Бертоне у свою чергу передав запрошення Президентові України відвідати цього року Ватикан з офіційною візитою. На зустрічі сторони обговорили питання подальшого поглиблення українсько-ватиканських взаємин, державно-церковного співробітництва й міжконфесійного діялогу в Україні. Окрему увагу на зустрічі було приділено питанню проведення науково-дослідної роботи в секретному Ватиканському архіві, зокрема мова йшла про дослідження історичних документів, що стосуються історії української держави, а саме тих, у яких згадується про Голодомор. Сторони обговорили створення з цією метою відповідної робочої групи. Нинішнього Папу Бенедикта XVI обрано на посаду 2005 року після смерти Івана Павла II, який відвідав Україну в червні 2001 року. З 23 по 27 червня 2001 року Папа Римський Іван Павло II вперше перебував в Україні з візитою, зібравши на своїх Службах Божих 1.6 млн. осіб. *(Бі-Бі-Сі, Радіо „Свобода")*

СБУ відкрила фотовиставку, присвячену УПА

КИЇВ. — Служба безпеки України (СБУ) 27 травня відкрила в Києві фотовиставку, присвячену Українській Повстанській Армії, „Українська Повстанська Армія – історія нескорених". Виконуючий обов'язки голови СБУ Валентин Наливайченко зазначив, що в експозиції представлені більш як 500 фотографій, документи з радянських і німецьких архівів, внутрішні документи Організації українських націоналістів і УПА. „Всі розсекречені документи з історії українського визвольного руху і його протистояння тоталітарному комуністичному режимові свідчать про те, що український визвольний рух мав антирадянську спрямованість і загальноевропейське значення", – сказав В. Наливайченко, відкриваючи виставку. СБУ надає першочергове значення архівно-пошуковій праці, вивченню, розсекреченню й оприлюдненню архівних документів НКВД про український визвольний рух 1950-их років, які збереглися в архівах СБУ. В. Наливайченко підкреслив, що найближчим часом ця виставка буде демонструватися у всіх обласних центрах України. Президент Віктор Ющенко обіцяє домогтися надання Верховною Радою статусу учасників бойових дій Другої світової війни воїнам Української Повстанської Армії. *(„День")*

На київських виборах упевнено переміг Л. Черновецький

КИЇВ. — Вибори посадника Києва відбулися 25 травня. Посадником знову став Л. Черновецький. Однак, перемога на позачергових ініційованих опонентами виборах, зробить Л. Черновецького сильнішим, каже політичний експерт Костянтин Малєєв. Судячи з розкладів у Київраді, він і надалі буде їх зміцнювати. Його позиції у Києві стали набагато міцнішими, ніж були до виборів. Бльок Л. Черновецького, Бльок Юлії Тимошенко, Бльок Віталія Кличка, Бльок Володимира Литвина, „Громадський актив Києва", Партія Реґіонів та Бльок Миколи Катеринчука пройшли до Київради. За попередніми даними на виборах майже 37 відс. виборців віддали голоси за Л. Черновецького. На другому місці Олександр Турчинов – майже 19 відс. За В. Кличка проголосували понад 17.5 відс. виборців. На виборах до Київради, за тими ж попередніми даними, теж переміг Бльок Л. Черновецького – понад 30 відс. голосів. Бльок Юлії Тимошенко одержав понад 22.5 відс., Бльок В. Кличка – майже 10.5 відс. „Наша Україна – Народна самооборона" з 2 відс. не подолала 3-відсоткового прохідного бар'єру. *(Радіо „Свобода")*

Призупинено скандальне рішення міськради Донецька

ДОНЕЦЬК. — Посадник Донецька призупинив рішення міськради щодо україномовних шкіл у місті. Як повідомили в управлінні зв'язків з громадськістю міськради, Олександр Лук'янченко не підписав рішення сесії від 20 травня „Про хід виконання Комплексної програми розвитку освіти в Донецьку на 2006-2010 роки". Це рішення міськради мають винести на повторний розгляд. Два дні тому сесія Донецької міськради виступила проти планового збільшення україномовних шкіл у Донецьку. У рішенні міської ради йдеться: „Для задоволення потреб населення Донецька в здобуванні освіти рідною мовою не допускати: планового збільшення числа тих, хто навчається українською мовою, розширення мережі україномовних шкіл і кляс; планового збільшення дитячих дошкільних установ і груп з українською мовою навчання". *(Радіо „Свобода")*

В. Ющенка висунуто на Нобелівську нагороду

КИЇВ. — Представництво Всесвітнього конґресу азербайджанців (ВКА) в Україні звернулося до українських громадських організацій і політичних партій зі закликом підтримати його ініціятиву щодо висунення кандидатури Президента України Віктора Ющенка на Нобелівську премію миру. Як ідеться у зверненні ВКА в Україні, „в багатьох країнах СНД ще тільки формуються демократичні основи, а Україна своїм прикладом показує, що досягнення свободи можливе й досяжне, так само як і повернення народові його національної гідности й гордости". ВКА підкреслює, що В. Ющенко – „перший президент на пострадянському просторі, який збудував справді демократичну державу, – зі свободою слова й свободою вибору його громадян". У зверненні наголошуються дії В. Ющенка з наближення України до европейських стандартів і демократичних цінностей, прихильність до національної традиції, зусилля з міжнародного визнання Голодомору 1932-1933 років актом геноциду проти українського народу, а також – кроки з уреґулювання політичної ситуації всередині країни. ВКА в Україні заявляє, що його ініціятива вже отримала підтримку певних міжнародних кіл, і висловлює сподівання, що віднайде підтримку й в Україні. Представництво ВКА в Україні офіційно зареєстроване Міністерством юстиції 8 грудня 2006 року. *(Інститут Масової Інформації)*

Енерґетична зустріч в Києві

КИЇВ. — Учасники Київської енерґетичної зустрічі домовилися створювати єдиний енерґотранзитний простір. Спільну декларацію про це підписали президенти України, Азербайджану, Грузії, Литви, Латвії, Естонії та Польщі, повідомив 23 травня Президент Віктор Ющенко. „У рамках спільної декларації ми створюємо робочу групу, яка вже на прикладному рівні буде відпрацьовувати принципи й основи формування транзитного простору", – сказав він. Однак, В. Ющенко зауважив, що „поки-що не можна говорити, що не існує проблем у вирішенні цього питання. Безумовно, ми повинні провести ще багато дискусій". Перший звіт Міждержавної робочої групи заслухають у листопаді, на наступній зустрічі в Баку. Президент України додав, що учасники зустрічі обговорили питання створення єдиної енерґетичної політики в Европі і розглянули техніко-економічне обґрунтування нафтопроводу „Одеса-Броди", а також досягнуту між Україною та Азербайджаном домовленість про наповнення цього нафтогону каспійською нафтою. В. Ющенко назвав зустріч успішною і подякував учасникам за високий представницький рівень. *(Радіо „Свобода")*

Смолоскип пам'яті „Незгасима свічка" – в Ню-Йорку

На вічу промовляли (зліва) Посол України в США Олег Шамшур, Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, президент Світового Конгресу Українців Аскольд Лозинський.

Ліза Сонна прочитала свідчення Дарії Шульги-Кіри, яка пережила Великий Голод в Україні.

Тамара Олексій прочитала листи-проклямації від посадника міста Майкла Блумберґа і члена Конґресу Керолин Малоні.

Іра Легун прочитала лист-проклямацію від сенатора Гіларі Клінтон.

До Посла Юрія Сергеєва (зліва) підійшов з словами співчуття о. Томаш Рудний з Польського народного католицького костелу, який у поході представляв з прапором Польщі Конґрес американської Полонії.

Учасники віча біля Форту Клінтона.

Фото: Л. Хмельковський

АМЕРИКА І СВІТ

У США вшановували пам`ять загиблих у війнах

ВАШІНҐТОН. — Прикрашені прапорцями могили на Арлінґтонському національному цвинтарі... У ці вихідні американці вшановували пам'ять своїх співгромадян, які загинули у війнах. Традиція почалася після Громадянської війни у США середини XIX ст. У наші дні більшість американців відзначають так званий „День пам'яті" парадами та пікніками. „День пам'яті" у США завжди відзначається в останній понеділок травня, однак, свято фактично триває усі вихідні і завершується у понеділок. В рамках відзначення лунали заяви політиків. Президент Джордж Буш віддав шану загиблим воякам у традиційному суботньому радіозверненні до народу та покладенням у понеділок, 27 травня, вінка до пам'ятника Невідомому воякові на Арлінґтонському національному цвинтарі, що неподалік Вашінґтону. У цьогорічному зверненні Президент згадав і військових, які зараз несуть службу. „Сьогодні наші військові борються з новими тоталітарними загрозами вільному світові. В Іраку, Афганістані та на інших фронтах вони з гордістю продовжують справу своїх попередників". Подекуди влаштовуються і паради. Найгучніша з них – парада „байкерів" (мотоциклістів), що вже 21-ий рік поспіль з нагоди свята проходить в американській столиці. Захід був задуманий ветеранами В'єтнамської війни, які намагаються ним привернути увагу офіційного Вашінґтону до справи тисяч їх побратимів, які донині рахуються пропалими безвісти у цьому конфлікті. *(„Голос Америки")*

Україна переобрана членом Ради ООН з прав людини

НЮ-ЙОРК. — Україну переобрано членом Ради ООН з прав людини. Крім того, Генеральна асамблея ООН обрала 15 нових членів до Ради ООН з прав людини. Попри критику правозахисних організацій, серед цих країн – Пакистан, Баґрейн, Ґабон та Замбія. Два місця для західньоевропейських країн дісталися Великобританії та Франції. Східню Европу представлятимуть Словаччина та Україна. Висувалася також Сербія, але за неї проголосувало менше учасників. Азію представлятимуть також Японія та Південна Корея, Африку – Буркіна Фасо та Ґана, Південну Америку – Арґентина, Бразилія та Чилі. Загалом до Ради ООН з прав людини входить 47 країн. Нові члени обираються терміном на три роки. (*„День"*)

У США не розглядатимуть апеляцію І. Дем'янюка

ВАШІНҐТОН. — У понеділок, 21 травня, Верховний суд США не прийняв до розгляду апеляцію 88-річного Івана Дем'янюка стосовно депортації з країни, що вирішив у 2005 році Іміґраційний суд в Клівленді. Від 1977 року уряд США намагається довести, що І. Дем'янюк служив у нацистських таборах смерти сторожем. У 1986 році І. Дем'янюка передано до Ізраїля, де його звинувачували, що він був жорстоким „Іваном Грозним" у концентраційному таборі Треблінка. Базуючись частинно на висновках Департаменту юстиції США та зізнаннях ізраїльських свідків, І. Дем'янюка засудили до смертної кари 1988 року. Одначе, на його апеляцію Верховний суд Ізраїля 1993 року відкинув смертну кару, заявляючи, що нові докази після розвалу СССР дали підставу сумніватися, що І. Дем'янюк був „Іваном Грозним", і він повернувся до США. У 2002 році федеральний суддя ствердив, що І. Дем'янюк служив вартовим у концентраційних таборах у Польщі та Німеччині, й мусить бути вдруге позбавлений громадянства за те, що приховав свою діяльність під час Другої світової війни, еміґруючи до США. *(Бі-Бі-Сі)*

Історичні фото з плянети Марс

ГЮСТОН, Текcас. — Непілотований космічний апарат „Фенікс" здійснив 25 травня успішне приземлення на північному полюсі Марса. За словами фахівців американської аерокосмічної аґенції НАСА, апарат вартістю у 420 млн. дол. витримав небезпечні умови приземлення на поверхню плянети. Під час наступного етапу за допомогою спеціяльного приладу він має взяти проби ґрунту і провести їхню аналізу у намаганні з'ясувати, чи були будь-коли ознаки життя на Марсі. Але до того він має розкрити сонячні панелі тільки-но спаде пил. Апарат вже надіслав кілька знімків замороженої поверхні Марса. Втім, інший учасник проєкту Пітер Сміт переконаний, що „Фенікс" надішле на Землю гарні і корисні знімки „Він здійснив приземлення майже горизонтально до поверхні, нахил складає лише чверть відсотка. Себто це не скеля. Це гарна рівна місцина, дуже безпечна. Мені просто важко собі уявити, що сонячні промені не розкриють панелі". *(Бі-Бі-Сі)*

Китай евакуює 80,000 осіб від повені

ПЕКІН. — Китай евакуює 80 тис. осіб, які опинилися довкола великого озера, яке утворилося внаслідок зсуву ґрунту після землетрусу у провінції Сичуань. Допомогові співробітники намагаються перевезти місцевих мешканців, тоді як вода і далі накопичується при доволі слабкій місцевій греблі, яка стримує 100 млн. куб. м. води. Вояки китайського війська цілодобово риють канал, аби відвести воду від греблі. Китайські засоби інформації 28 травня повідомляли, що нові підземні поштовхи зруйнували сотні тисяч будинків, хоча більшість із них стояли порожніми після першого землетрусу, що стався два тижні тому. За останніми даними, загалом у Китаї від стихійного лиха загинуло 67 тис. осіб. *(Бі-Бі-Сі)*

Президентом Лівану став генерал М. Сулейман

БЕЙРУТ, Ліван. — У Лівані парлямент 25 травня обрав президентом країни керівника армії, генерала Мішеля Сулеймана. Він здобув більшість голосів після того, як було досягнуто угоду між урядом, підтримуваним Заходом, та опозиційними групами під проводом руху „Гезбола". Обрання М. Сулеймана президентом має на меті покласти край політичній кризі, яка загрожувала спалахом громадянської війни у Лівані, де від листопада не було президента. На засіданні парляменту у Бейруті були присутні міністри закордонних справ Савдійської Арабії, Сирії та Ірану, а також емір Катару, які були посередниками під час укладення угоди про замирення. У Бейруті відчутно спало напруження, багато кав'ярень і барів знову відкрилися і заповнені клієнтами. (*Бі-Бі-Сі)*

Росія та Китай говорять про тіснішу співпрацю

МОСКВА. — Президент Росії Дмитро Медведєв 22 травня вирушив в свою першу закордонну поїздку на новій посаді. Перші офіційні візити він здійснив до Казахстану і Китаю. В Астані, столиці Казахстану, Д. Медведєв провів переговори з своїм казахським колеґою Нурсултаном Назарбаєвим. У Пекіні російський провідник зустрічався з головою Китайської народної республіки (КНР) Ху Дзянтао та іншими китайськими високопосадовцями. Президент Росії 24 травня заявив, що стосунки його країни з Китаєм сьогодні є рушійною силою на світовій арені, і відтепер цього не можна іґнорувати. Новий господар Кремля зробив таку заяву під час виступу в пекінському університеті. Міжнародне співтовариство, підкреслив провідник Росії, більше не може приймати рішення, не враховуючи думки цих двох держав. Крім того, Д. Медведєв додав, що Росія має намір ще більше зміцнити зв'язки з Китаєм, навіть якщо такий крок не сподобається деяким країнам. Коментарі російського провідника прозвучали на другий день його офіційної візити до Китаю. У рамках візити Д. Медведєв також зустрівся з головою Національного народного конґресу, у розмові з яким підкреслив важливість тісної співпраці між російським та китайським парляментами. *(„Голос Америки",„Німецька хвиля")*

Польща і Швеція пропонують співпрацювати з Україною

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Польща і Швеція запропонували Европейському союзові тісніше співпрацювати з Україною та іншими східньоевропейськими країнами, за винятком Росії. Свій плян вони представили 26 травня в Брюселі міністрам закордонних справ 27 країн-членів ЕС. У документі йдеться про допомогу у сприянні можливому членству в Евросоюзі, хоча про перспективу самого членства не згадується. Польський міністер закордонних справ Радослав Сікорський сказав, що йдеться про вихід за межі европейської політики сусідства, в якій Україна має однаковий статус з країнами північної Африки. Відповідальна за політику сусідства комісар ЕС Беніта Фереро-Вальднер привітала ініціятиву Польщі та Швеції. Водночас вона сказала, що в Брюселі знають про прагнення України стати членом ЕС, але вважають передчасними подальші кроки в цьому напрямку. *(„Німецька хвиля")*

Уряд Чехії домовився із США про розміщення ПРО

ПРАГА. — Уряд Чехії домовився з США про розміщення на території країни елементів американської системи протиракетної оборони. Як повідомив 22 травня представник Міністерства закордонних справ Чехії, упродовж найближчих двох місяців Держсекретар США Кондоліза Райс прибуде до Праги для офіційного підписання документу. Згідно з намірами Вашінґтону, на території Чехії мають розмістити радіольокаційну станцію. Десять ракет-перехоплювачів будуть розміщені на території сусідньої Польщі. Тим часом чеський уряд 21 травня також оголосив, що Прага визнала незалежність Косова і має намір вже найближчим часом встановити дипломатичні зв'язки з Приштіною. *(„Німецька хвиля")*

Членові БЮТ в'їзд у Росію закритий

МОСКВА. — Офіційний представник Міністерства закордонних справ Росії Андрій Нестеренко 22 травня заявив про те, що Москва не хоче бачити на своїй території першого заступника міністра юстиції України, члена БЮТ Євгена Корнійчука. „Зважаючи на те, що він заявив у своєму публічному виступі, ми припускаємо, що він не плянує відвідувати Росію", заявив того ж дня А. Нестеренко. Раніше Міністерство закордонних справ Росії заявило, що в зв'язку з забороною посадникові Москви Юрієві Лужкову на в'їзд на територію України Росія вжила заходи стосовно низки українських політиків. Перший заступник міністра юстиції України Є. Корнійчук в газеті „Сейчас" заявив, що було б логічним порушити питання про оголошення Володимира Путіна персоною „нон ґрата" в Україні. (*„Кореспондент")*

У сенатора Е. Кенеді виявили злоякісну пухлину мозку

БОСТОН. — Американського сенатора Едварда Кенеді – брата колишнього Президента США Джона Кенеді, 21 травня виписали з лікарні. Сталося це на наступний же день після того, як лікарі виявили у сенатора смертельну форму раку мозку. 76-річний законодавець залишив клініку в Бостоні і повернувся до свого будинку в штаті Масачусетс. Медики кажуть, що справи загалом невтішні. Фахівці Національного інституті ракових захворювань рекомендують проведення радіо та хеміотерапії у всіх можливих випадках. Пухлина сенатора Е. Кенеді виникла у лівій тім'яній частині мозку, яка відповідає за рухи та процес мислення. Половина пацієнтів з цією діягнозою помирає впродовж року. І рідко коли хтось живе більше п'яти. Щороку у США з діягнозою злоякісної гліоми помирає 9,000 осіб. Однак, лікарі не втрачають сподівань, що 76- річний Е. Кенеді зможе перенести складний процес лікування. *(„Голос Америки")*

Смолоскип пам’яті „Незгасима свічка“ – в Ню-Йорку

Похід вирушив від Форту Клінтона.

Похід пам’яті на вулицях Ню-Йорку.

Голова пресової комісії НТШ-А Василь Лопух з представниками Грузії.

Над колоною віяли також державні прапори Грузії, з яким прийшли на віче представники грузинських громадських організацій.

Фото: Л. Хмельковський

Представники УНСоюзу і кредитівки „Самопоміч“ у поході.

Біля міської ради священики українських церков о. Іван Тихонович, о. Юрій Базилевський, о. Іван Лишик відслужили Молебень.

Гривня замість доляра

З перших років незалежности українці призвичаїлися тримати заощадження в американських долярах. Спочатку була незахищеність купонів, що знецінювалися шаленими темпами, далі – недовіра до нової гривні, а потім – традиційна політико-економічна нестабільність та непередбачувана, але висока інфляція робили свою справу, підтримуючи прихильність до доляра. Але з'явилася нова валютна одиниця – евро. Українці придивлялися до неї досить довго. Авторитет доляра, перевірений роками і підкріплений, здавалося би, непохитною міццю Сполучених Штатів, не давав підстав сумніватися у надійності цієї грошової одиниці.

Економісти-аналітики стривожилися першими. Німецький економіст, автор книги „Неминучий крах доляра" Пауль Фріц нагадав, що США – найбільший боржник у світі: станом на 2006 рік американський державний борг становив 64.8 відс. валового продукту. Тобто на кожного американця припадало близько 25 тис. дол. цього боргу. „Якщо приплив капіталу в Сполучені Штати сповільниться, якщо, приміром, Японія, Китай або нафтові еміри припинять інвестувати свої доляри за океан, Америка миттєво перестане бути великою державою", – переконаний П. Фріц.

В Росії, де передбачати біду для Америки люблять особливо багато дослідників, відзначають, що в США високий рівень споживання забезпечується за рахунок емісії доляра, яка викликає інфляцію доляра на світових ринках. Перед адміністрацією США постала дилема: підтримувати доляр як єдину міру вартости й розрахункову одиницю всієї плянети чи рятувати економіку Сполучених Штатів? Демократи схильні до першого варіянту, республіканці – до другого. Подальший розвиток подій залежить від наступних виборів президента США.

Долярів надруковано чимало. На кінець 2006 року на кожного жителя плянети припадало 154 дол. готівкою. Пошук альтернативи доляровi проводять завбачливі власники долярової маси. Відбувається поступова втеча від доляра. Не це зважив у своїй діяльності Національний банк України (НБУ). На 31 грудня 2007 року переважання американських долярів у загальних резервах НБУ є очевидним з огляду на історію дій банку на міжбанківському валютному ринку. Валютні інтервенції донедавна були найефективнішим інструментом грошово-кредитної політики НБУ. Минулого року серед цих інтервенцій значно переважало викуповування надлишкових долярів, що, з одного боку, примушувало випускати додаткові гривні, а з іншого – збільшувати в резервах частку знецінюваного елемента. Попри значне падіння доляра щодо інших провідних світових валют, курс гривні до доляра залишався незмінним. Це створювало ілюзію стабільности, але вводило в оману. Реальна вартість як резервів НБУ, так і долярових збережень громадян зменшувалася разом зі знеціненням доляра.

Національний банк України почав вживати досить жорстких заходів для зменшення доляризації економіки. Виникли умови, коли тримати власні заощадження в долярах стало небезпечно. А от позичати доляри тепер вигідно, адже віддавати їх потрібно буде після певного знецінення. Та і купити їх за міцнішу гривню можна буде більше. Але НБУ цього разу все передбачив: отримати кредит в американській валюті буде не так просто.

Оглядач Віталій Власенко писав 23 травня у „Економічній правді": „Якщо прогнози експертів щодо деякого відновлення позицій доляра стосовно евро у 2008 році справдяться, то цей рік дає шанс диверсифікувати свої збереження як державі, так і кожному окремому громадянинові. Але у якій валюті тримати заощадження? Чи не в гривнях? НБУ активно створює умови для посилення вітчизняної грошової одиниці. Центробанки інших країн, що розвиваються, вживають подібних заходів у себе. В Україні ринкова ситуація підштовхує до вибору саме вітчизняної грошової одиниці – як надійного засобу збереження. Тож, можливо, в Україні, нарешті, настає час гривні?"

ТРАВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

У море вийшли козацькі „чайки"

У травні 1630 року в Чорне море вийшли 300 козацьких човнів-„чайок" під проводом Івана Сулими. Козацький напад спустошив чорноморське узбережжя біля Ізмаїлу, Кілії, Мідії, Варни і Сазополя. Назустріч ескадрі І. Сулими вийшов сам візир Отоманської порти Кенан-баша. Біля острова Монастир (тепер це – Зміїний) сталася битва двох флотилій. Битву візир не виграв, хоча, за турецькими даними, турки полонили 150 козаків, яких з великим тріюмфом було привезено до Стамбулу. Того ж року І. Сулима був обраний гетьманом низового (нереєстрового) козацтва і став по суті морським гетьманом України.

У 1632 році гетьман І. Сулима взяв штурмом турецьку фортецю Озів в гирлі Дону. Нікому раніше це не вдавалося. Козаки знищили всі портові споруди. Бойовий рейд козацької фльоти в Озівське море і штурм фортеці надзвичайно вразили правителів Стамбулу, Варшави і Москви.

Султан послав в Очаків могутню ескадру із 20 важких ґалер. Але І. Сулима нічною атакою прорвав виставлену турками оборону, потопивши п'ять ґалер. Тоді султан почав погрожувати Польщі великою війною і вимагав покарати учасників походу. Польща, налякана погрозами, вирішила відрізати запорожцям шляхи в Україну. Для цього, за пляном французького інженера Гійо де Боплана, почали інтенсивно почали будувати фортецю Кодак на Дніпрі.

Хто ж він такий – гетьман І. Сулима? На Чернігівщині є село Сулимівка, яке Михайло Грушевський вважав рідним селом гетьмана і подав в „Ілюстрованій історії України" фотографію церкви з цього села, збудованої на кошти знаменитого земляка. У свої перші морські походи І. Сулима ходив з Самійлом Кішкою, проходив у нього морську школу. Досить швидко він вибився в чільні старшини. Але в одному з походів, у бою з турецькою ескадрою, десь близько 1605 року, у чайку І. Сулими вцілили турецькі гармати. Турецькі моряки повитягали козаків з води і тут же прикували до весел своєї військової ґалери.

Неволя ґалерного бранця продовжувалася для І. Сулими довгих 15 років. Проте він шукав нагоди вирватися на волю, і вона трапилася лише через 15 років. В той час турецький флот воював з Венецією. І. Сулимі вдалося звільнитися з кайданів та звільнити своїх побратимів. Серед ночі бранці захопили бойову ґалеру, прикували турків до весел і наказали гребти до берегів Італії.

Чутка про надзвичайну подію дійшла до Папи Римського Павла V Боргеза, який побажав особисто подивитися на відважного провідника незвичайної ґалери. Павло V прийняв І. Сулиму дуже привітно й за видатні заслуги в боротьбі з турецькою агресією нагородив золотою медалею зі своїм портретом, а також дав грошей на повернення козаків в Україну. Повернувся в Україну І. Сулима з европейською славою, яку вимушені були визнати і при королівському дворі в Польщі.

У липні 1635 року будівництво Кодака було завершене. У цей час з чергового морського походу повернувся і гетьман І. Сулима, який вирішив знищити польську твердиню.

Нічною атакою запорожців з Дніпра і зі степу козаки здобули її. Стіни фортеці були розкидані й розкопані. Запорожців разом з повстанськими загонами І. Сулима повів на Чигирин, опісля – на Черкаси, потом здобув Корсунь. Козацьке військо зростало щодня.

Наляканий подіями в Україні, польський король Владислав кинувся з'ясовувати ситуацію на південних кордонах. У ролі „інспектора" в Україну з військом вступив коронний гетьман Станіслав Конецпольський, з яким йшли полковники реєстрових козаків Ілляш Караїмович та Іван Барабаш. Останніх І. Сулима знав особисто і не чекав зради від колишніх побратимів.

А вони запросили гетьмана до свого табору, де заарештували його і передали С. Конецпольському. Коронний гетьман відіслав його в кайданах до Варшави.

12 грудня 1635 року гетьман І. Сулима після лютих мук був четвертований. Частини його тіла для остраху іншим були розвішені на мурах польської столиці. Героїчна смерть І. Сулими стала завершальним актом його сповненого героїчних подвигів леґендарного життя.

Л. Хм.

8 червня: вшанування пам'яті Юліяна Ревая

Протягом 2008-2009 років в Україні та поза її межами будуть проводитись широкомаштабні урочисті заходи з відзначення 70-річчя подій, пов'язаних з проголошенням Карпатської України.

Дипломатичні та консульські установи України у Сполучених Штатах Америки також готуються гідно відзначити цю ювілейну дату. Одним з важливих заходів, який Посольство України у США та Генеральне консульство України в Ню-Йорку плянують провести цього року, є організація 8 червня урочистої церемонії покладання квітів до могили прем'єр-міністра та міністра закордонних справ Карпатської України Юліяна Ревая (1899-1979), похованого на українському католицькому цвинтарі св. Духу у Кемпбел-голі (штат Ню-Йорк).

Програма заходів у рамках щорічної Зеленосвяточної прощі на цвинтарі св. Духа: о 10-ій год. ранку відбудеться Служба Божа в Українській католицькій церкві св. Апостола Андрія; о 12-ій год. – Парастас біля Меморіяльного хреста і покладання квітів до могили Ю. Ревая. Запрошуємо українську громаду взяти участь у цих заходах.

Адреса церкви св. Апостола Андрія та цвинтаря св. Духа: 141 Sarah Wells Trail, Campbell Hall, NY 10916. Сторінка в інтернеті: http://www.holyspirit-saintandrew.org.

Генеральне консульство України в Ню-Йорку

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Биківня – зворотній ефект події

Вшанування жертв червоного режиму в Биківні під Києвом спочатку робилось напівпідпільно, під наглядом органів державної безпеки СРСР. Потім силами громадськості, але неофіційно.

Лише з кінця 1990-их років завдяки зусиллям київського „Меморіялу" ім. Василя Стуса вшанування в Биківні отримало відносно широкий розголос і підтримку київської міської влади. Після Помаранчевої революції щорічні урочистості в Биківні набули офіційного статусу. Але не все відбувається так, як мало б бути.

Почалось з того, що охорона Президента України заблькувала під'їзд автобусів з учасниками вшанування, переважна більшість яких є людьми похилого віку. Старші люди змушені були пішки долати значну відстань.

Вздовж стежки, що веде до пам'ятника, поставили курсантів силових структур в парадній формі, зробивши з них почесну варту. Але ніхто курсантам не пояснив, чому їм треба стояти кілька годин на тій стежці. В результаті цей „коридор", крізь який йшли учасники вшанування, лаявся, плювався, недоречно жартував. Я йшов ніби стежкою сорому.

Учням кількох шкіл, яких привели на офіційний захід, теж не розповіли, куди і навіщо вони йдуть. Вони сприймали це як насильство над їхнім вихідним днем. На місці могил залишилась гора пластикового та паперового сміття як після концерту поп-виконавця на Майдані. В обох випадках винні не курсанти та учні, а вчителі, вихователі, офіцери, чиновники.

Це не означає, що не треба приводити в Биківню, Крути, Берестечко учнів, студентів, курсантів. Навпаки, треба. Але спершу треба виховати в них розуміння трагедії, розуміння героїки, причин, наслідків, підвести до правильних висновків. Інакше буде зворотній ефект.

Михайло Плотников,
член Київської міської організації Товариства „Меморіял" ім. Василя Стуса
Київ

Поволі вичавлюємо з себе страх

Громадяни вільного світу, напевно, ніколи не зможуть зрозуміти нас, мешканців колишнього СРСР. Це все треба було б пережити з дитинства, особливо страх, який ввійшов в кожну клітину нашого тіла.

Страх бути голодним, страх бути знищеним червоними, страх дітей за батьків і, особливо, батьків за дітей, страх від беззаконня і незахищености, страх і відчай від свавілля компартійної номенклятури.

Безстрашні одиниці йшли на страждання свідомо, в ім'я народу і України, і, як результат, – здобули державу. Покищо недосконалу, але жевріє надія, наш народ воскресне.

Маємо ще невеликі успіхи в державотворенні, йде війна за виживання, але крок за кроком йдемо до цивілізації, встаємо з колін, вичавлюємо страх, який навіть не десятиліттями, а століттями нагнітали недруги в наші душі і серця.

Володимир Павлишин,
Луцьк

На підтримку видавництва „Криниця"

В „Свободі" за 9 травня було опубліковане звернення київської організації Спілки української молоді (СУМ) з закликом підтримати видавництво „Криниця" в Києві.

Я приєднуюсь до Володимира Мозгового, який написав про це до „Свободи". Видавництво „Криниця" старається подавати, просувати українську культуру, а не лише робити гроші. Вони б могли дуже розбагатіти, якби друкували детективи та ще російською мовою! А вони інформують, дають щось для мозку і для душі!

Українська діяспора мусить підтримувати такі видавництва, як „Криниця" і „Родовід", цікавитись ними і купувати їхні книжки.

Катерина К. Росандіч,
Монтен-В'ю, Каліфорнія

Нелеґали – не такі, як ми

У „Свободі" 9 травня була поміщена стаття Ростислава Хом'яка на тему іміґрації до Сполучених Штатів під заголовком „Нелеґали – такі ж люди, як ми". Хочу заявити, що не погоджуюся з твердженням Р. Хом'яка, який вважає, що в країні зростає ненавість до іміґрантів – нелеґальних і леґальних. В своїх арґументах Р. Хом'як, помилково чи зумисно, плутає терміни і поняття нелеґала і іміґранта. Він уважає, що американським українцям, як іміґрантам або дітям іміґрантів, слід солідаризуватися з нелеґалами, які тільки хочуть жити в Америці – так, як ми.

Кожна суверенна країна, не виключаючи США, має право вирішувати, хто може прибувати в її межі, а тим більше, хто може іміґрувати на її територію. Для того існують пашпорти, консуляти, візи, митниці. Коли американський громадянин повертається з закордонної подорожі, то мусить стояти в черзі, щоб перейти пашпортну і митну контролі. Іміґранти – це люди, які прибувають до країни згідно з чинними іміґраційними законами. Нелеґали – це люди, які уважають, що вони мають право порушувати такі закони, що ніхто не має права їм у цьому перешкоджати. Іміґрант і нелеґал – не є одне й те саме.

Твердження, що в США існує і зростає ненависть до іміґрантів, легко спростувати, спираючись на офіційну іміґраційну статистику. Щорічно більш ніж 1 млн. людей отримують дозвіл на стале проживання в США леґальним шляхом. Яка інша країна світу може виявити такі показники? Ні, нелеґали не є такі люди, як ми.

Володар Лиско,
Александрія, Вірджінія

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону. В листах, які надсилаються електронною поштою, просимо подавати свою поштову адресу і число телефону.

Сьогодні Україна вже вільна, шануймо її

Біля пам'ятника Кирилові Осьмакові у Києві – його дочка Наталя.

У редакційній пошті не бракує листів. автори яких тривожаться станом справ в Україні. **Василь Фіняк** з Довнерс Ґров, Ілиной, починає свого листа з запитання: хто буде наступним президентом України – Юлія Тимошенко чи Віктор Янукович, а далі звертається до читачів з настановою: „Сьогодні Україна вільна, шануймо її. І любім її, бо вона – наша Батьківщина. Немає іншої такої країни, немає іншого Дніпра".

Юрій Кравчук з Вільмінґтону, Делавер, тривожиться проблемами української дипломатії, тому що вважає, що більшість у дипломатичному корпусі України складають особи неукраїнського походження, які на людях „махають синьо-жовтими прапорами, а у своїх помешканнях вивішують трикольоровий прапор Росії". І через це світ мало знає про Україну, в кінотеатрах переважають російські фільми, а у книгарнях – книжки. „Російський хвіст керує українським псом", – пише Ю. Кравчук.

З Острозької академії, Рівненська обл., надійшов допис **Вікторії Скуби** про засновника університету князя Василя-Костянтина Острозького, якого люди назвали в числі ста великих українців.

Людмила Бень з Дніпропетровська, викладач фізики в університеті „Наша Україна", написала про ректора цього університету Юрія Тисенка, який досліджує проблеми теорії поля і фізики елементарних часток, має книги „Субкварки" і „Теорія пресубкварків", 45 наукових публікацій. Він з відзнакою закінчив Дніпропетровський університет за спеціяльністю „Теоретична фізика", але пізніше зазнав переслідувань з боку влади, а тепер бере активну участь у громадському житті.

З села Великий Виселок, Харківська обл., до редакції написала **Ганна Дроздюк**, батько якої Юрій Городецький у 1972 році виїхав до США. У 1986 році до села Мараківки, Хмельницька обл., звідки вона походить, приходив на її дівоче прізвище Волковецької лист-розшук від Маршала Городиського та Вільяма Гродецького у справі спадщини. З Українського закордонної юридичної колеґії їй пояснили, що це не Городецькі, а інші люди. Можливо, Ю. Городецький або його нащадки живуть в Америці і мають бажання спілкуватися з Г. Дроздюк? Її адреса: с. Великий Виселок, Дворічанський район, Харківська обл., 62741 Ukraine.

З Керчі написали **Олексій і Ганна Полтораки,** які мріють вирощувати перепелів, африканських струсів і рідкісні лікарські рослини, у чому шукають допомоги. Він походить з Вінницької области, вона – з Івано-Франківської. Адреса: вул. Міжнародна, буд. 7, кв. 4, Керч, 33507 Ukraine.

Марія Тимощук з Ґрешему, Ореґон, поділилася з редакцією газетами, які їй прислали з України. А **Ігор Яременко** з Фонтен Валі, Каліфорнія, прислав копії світлин з відкриття пам'ятника президентові Української головної визвольної ради Кирилові Осьмакові на Байковому цвинтарі Києва, що відбулося 1 грудня 2007 року.

К. Осьмак (1890-1960) народився на Полтавщині, був членом Центральної Ради у 1917-1918 роках. Заарештований у Харкові у 1928 році і засуджений у Москві на п'ять років у справі Спілки визволення України. Вдруге ув'язнений у 1938-1940 роках, втретє – у 1944-1960 роках. Загинув у Владимирському тюрмі, Росія, 16 травня 1960 року.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

День громадської праці на оселі „Діброва“

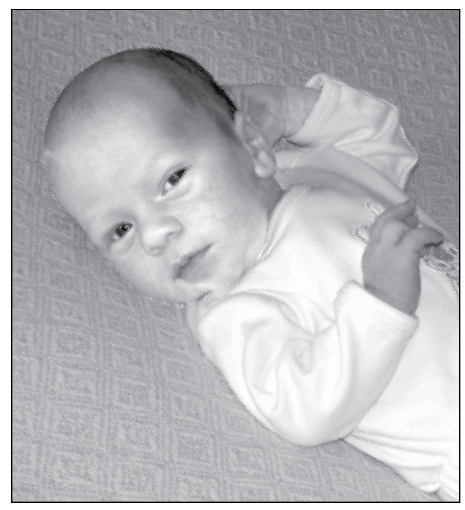
БРАЙТОН, Мишиґен. – 17 травня члени Дітройтської округи Українського Народного Союзу та оселі „Діброва“ провели на оселі день громадської праці, під час якого підготували оселю до літнього сезону.

Фото: Олександер Серафин

Нові члени УНСоюзу

Ніколяс і Абіґейл Даттон, діти Тані та Джеймса Даттонів з Ню-Британу, Конектикат, – нові члени 277-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечила бабуся Іванка Кронкгайт.

Андрій-Камерон Шауп, син Стейсі та Степана Шаупів з Плантейшену, Фльорида, – новий член 305-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Джой та дідусь Люїс Шаупи.

Маріна Я. Сердюк, доня Аліси та Данила Сердюків з Ватервліту, Ню-Йорк, – нова членка 13-го Відділу УНСоюзу. Свою внучку забезпечила бабуся Марія Мірошниченко-Ярош.

Передплатіть „Свободу“ в Інтернеті!

Найстарша українська газета світу – тижневик УНСоюзу „Свобода“ має електронну версію на інтернет-сторінці: www.svoboda-news.com. Щоб мати доступ до останнього випуску і до унікального архіву „Свободи“ з 1893 року, треба бути передплатником електронної версії. Передплатити електронну „Свободу“ можна за 55 дол. на рік на вказаній сторінці кредитовою карткою через PayPal. При цьому Ви матимете один місяць безкоштовного користування архівом.

Якщо маєте проблеми з PayPal, а також для звичайної передплати на папері, скористайтеся телефоном (973)-292-9800, дод. 3042, або (800)-253-9862, дод. 3042 або поштою.

Поштові передплатники можуть користуватися електронним архівом за 15 дол. на рік додатково до основної передплати.

- Виберіть спосіб доплати.
- Приготуйте кредитову картку та Вашу електронну адресу, щоб подати інформацію.
- Подзвоніть до нашого відділу передплати на число:

(973)-292-9800, дод. 3042, або **(800)-253-9862**, дод. 3042. Факс: **(973)-644-9510**. Ви дістанете електронною поштою ім’я користувача (user name) і пароль (password) – збережіть їх для доступу до архіву, де Ви знайдете останнє число газети.

Редакція

Пам'ятаймо про Голодомор 1932-1933 років в Україні

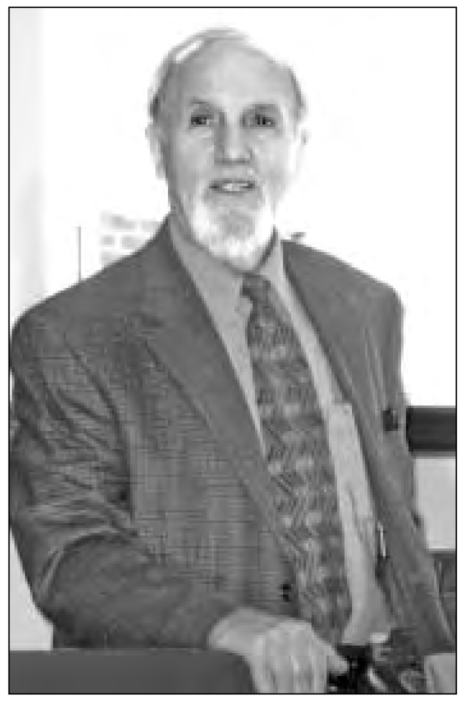
Симпозіюм про Голодомор-геноцид в Україні

Проф. Олександер Мотиль

Посол Валерій Кучинський

Проф. Тарас Гунчак

Свідок Голодомору Дарія Шульга-Кіра
Фото: Маркіян Гадзевич

НЮАРК, Ню-Джерзі. – Заходами проф. Александра Гінтона, директора Центру досліджень геноциду та людських прав Ратґерського університету, 10 квітня відбувся симпозіюм „Український голод-геноцид: роздумування після 75 років". Після короткого вступу проф. А. Гінтона, який запропонував, щоб в наступному році така конференція відбулась в Ратґерсі, але щоб це було в контексті траґедій інших народів, провадження симпозіюму перебрав проф. Олександер Мотиль, який представив доповідачів програми.

Першим доповідачем був проф. Тарас Гунчак, який говорив на тему „Український геноцид і радянська політика". Т. Гунчак залічив колективізацію та Голодомор в зміст сталінської політики, метою якої було поставити Україну, в культурному і політичному відношеннях, в цілковиту залежність від Москви.

Наступним доповідачем був проф. Френк Сисин, який пояснював потребу поставити український Голод-геноцид в наукову програму і говорив про ролю української діяспори у цьому. Д-р Ф. Сисин говорив про проблеми досліджень Голодомору через брак архівних доказів в минулому та незацікавлення темою серед дослідників ХХ ст.

Доповідь „Голод-геноцид в українській культурі" виголосив проф. Григорій Грабович. На його думку, українці не мали змоги донести світові правду про свою трагедію, живучи в тоталітарній системі.

Колишній Постійний представник України в ООН Посол Валерій Кучинський в доповіді „Голодомор в діяльності ООН" розповів про спроби України здобути міжнародне визнання Голодомору в Ґенеральній Асамблеї ООН. На його думку, цей процес йде в позитивному напрямі.

Дуже зворушливою була поява на конференції Дарії Шульги-Кіри, яка пережила траґедію 1932-1933 років. Спогади про трагічне дитинство прочитав її син.

Заключне слово на конференції мав проф. Генрі Гутенбах, який, в контексті спогадів, висловив цікаві думки про те, яку малу увагу звертали науковці на історію України взагалі, а на траґедію 1932-1933 років зокрема.

Після доповідей відбулася дискусія, в якій виступив Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, який висловив думку, що в пошуках міжнародного визнання потрібно посилювати діялоги та збільшувати академічні видання. Проф. Г. Грабович наголошував на слабку історичну пам'ять та брак інституцій, які б посилювали збереження історичної та національної свідомости.

На кінець проф. А. Гінтон подякував великій авдиторії, яка взяла участь в симпозіюмі.

Тарас Гунчак

Проф. Григорій Грабович і проф. Френк Сисин.

Посол Юрій Сергеєв (зліва) і проф. Генрі Ґутенбах.

В Лос-Анджелесі роздавали летючки

Людмила Вусик з Лос-Анджелесу надіслала розповідь і світлини про перебування „Незгасимої свічки" у цьому місті, у якій є деякі подробиці, не подані в повідомленні УККА („Свобода", ч. 20). Вміщуємо їх нижче.

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Незгасимий вогонь пам'яті про замучених Великим голодом 1932-1933 років розпочав свою ходу 6 травня в місті, де вже понад 20 років стоїть пам'ятник жертвам геноциду українського народу (автор-архітектор Тарас Козбур). Молебень біля пам'ятника провели священики трьох церков – оо. В. Штелень, М. Микита, В. Саучур, Ю. Шах. Генеральний консул Микола Точицький вручив орден „За заслуги" авторові пам'ятника Т. Козбурові.

„Незгасиму свічку" першими взяли в руки свідки Голодомору А. Старостенко та В. Шпак. Потім кожний з учасників мав змогу потримати цей смолоскип.

Після того, як вогонь був відісланий до Солт-Лейк-Сіти, Юта, присутні попрямували до Голівуду і там, розгорнувши плякати, роздавали листівки з інформацією про Голодомор.

Л. Багатченко з плякатом про злочин Голодомору.

Виставка про Голодомор

НЮ-ЙОРК. – На виставці „Голодомор: геноцид", яка відкрилася 27 травня в Українському музеї і триватиме до 30 листопада, представлено історичне тло та факти геноциду, котрі для багатьох у світі невідомі.

Виставку підготувала Ліга українців Канади з допомогою Музею радянської окупації Київського „Меморіялу" у співпраці з Українським музеєм в Ню-Йорку.

Для виставки використано також архівні матеріяли багатьох інституцій та організацій з усього світу, з тією метою, щоб найповніше представити причини і наслідки цієї траґедії, задокументувати жах Голодомору та дослідити маштаби злочину, який донедавна був майже незнаний у світі. Ця виставка також показує, що і як знав світ про Голодомор в Україні в 1930-их роках.

Ліґа українців Канади та Ліґа українських жінок Канади спонзорували підготування виставки в Канаді. Протягом років, обидві організації активно підтримували проекти щодо прав людини, включно з Міжнародною комісією з вивчення Голоду 1932-1933 років в Україні.

Адреса музею: 222 East 6th Street, New York, NY 10003.
Тел.: (212) 228-0110.

Ганя Кріль

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Хіротонія нового Єпископа УПЦ в США

ПАРМА, Огайо. – В катедрі св. Князя Володимира 9-11 травня відбулась єпископська хіротонія нового Владики Української Православної Церкви в США архимандрита Даниїла (Зелінського)

У цій події брали участь сім єпископів з усього світу. Крім Митрополита Константина і Архиєпископа Антонія, були присутні Митрополит Карпато-Руської Церкви в США Миколай, Архиєпископ Юрій з Української Православної Церкви Канади, Єпископи Єремія з УПЦ Південної Америки, Димитрій з Грецької Православної митрополії в Чикаґо та представник Вселенського Патріярха у США Архиєпископа Деметріоса Владика Андрій, Єпископ УПЦ на Західну Европу. В хіротонії брали участь 60 священиків і дияконів УПЦ в США та інших Православних Церков та близько 500 віруючих з різних місцевостей. Присутні були також з Української Католицької Церкви в США Митрополит Стефан Сорока, Владика Роберт Москаль, Єпископ-емерит Василь Лостен та Єпископ Іван Кудрик з Візантійської Католицької Церкви Америки.

Літургійні відправи розпочалися 9 травня Вечірнею, після якої архимандрит Панкратій (Дубас) та ігумен Григорій (Вулфенден) підвели архимандрита Даниїла до ієрархів для відбуття обряду наречення, під час якого Митрополит Константин звернувся до нареченого з благословенням. Після молитовної відправи обраний кандидат на єпископа Даниїл звернувся до ієрархів Церкви із словами привітання та опису місії архиєрейського служіння. Єпископномінат Даниїл залишився на ніч сам у церкві для молитви і духовних роздумів, а решта учасників взяли участь у товариській зустрічі, влаштованій для них місцевою громадою.

Під час цього зібрання радник Олександр Александрович, представник Посла України до США д-ра Олега Шамшура, передав вітання Владиці Даниїлові та всій УПЦ в США.

10 травня під передзвін святкових дзвонів процесія вирушила з парафіяльного будинку до собору. В ній йшли 60 дітей з прицерковної Школи українознавства, члени Пласту і СУМА та Українсько-американські ветерани. При вході до храму їх вітали декан протоєрей Денис Крістоф, голова парафіяльної управи Дарін Джоґан та учні шкіл.

Перед початком Літургії Єпископа-номіната Даниїла підвели протопресвітери Юрій Гнатко та Василь Дяків до ієрархів для урочистого визнання Віри. Наречений єпископ тричі прочитав ієрархам своє визнання Віри, а тоді подав його Митрополитові Константинові на письмі та склав свою обітницю ієрархам.

Коли хор під керуванням Маркіяна Комічака закінчив співати „Святий Боже" Єпископа-номіната Даниїла виведено перед царські ворота, де ієрархи провели його хіротонію.

Архиєпископ Юрій виголосив проповідь про єпископську хіротонію і закликав вірних згадувати Єпископа Даниїла у своїх щоденних молитвах. Митрополит Константин звернувся до новорукоположеного єпископа з духовними вказівками і вручив йому єпископський жезл.

Свято закінчилося бенкетом на честь нововисвяченого єпископа.

Галина Зелінська, мати Єпископа Даниїла, що приїхала з України, щоб бути на цьому святі, вітала свого сина словами любови і наставлень про його обов'язки як душпастиря. Владика подарував своїй неньці букет квітів і закінчив вечір молитвою.

о. Франко Істочин

Єпископ УПЦ в США Даниїл

Владика Даниїл подарував своїй неньці букет квітів.

Під час хіротонії.

Урочиста процесія до катедри св. Володимира.

Вірні моляться за нового Єпископа.

Пленарне засідання видавництва „Літопис УПА"

Учасники пленуму (сидять зліва): Степан Шпак, Богдан Ковалик, Михайло Ковальчин, Петро Й. Потічний, Юліян Котляр, (стоять зліва): Михайло Бохно, Іван Росіл, Наталія Солтис, Богдан Пасічник, Микола Кулик, Петро Мицак, Осип Жигар, Омелян Цилюпа, Роман Кулик, Михайло Міґус, Микола Кошик.

ТОРОНТО. – 10 травня відбулося XXXII пленарне засідання видавництва „Літопис УПА", у якому взяли участь 17 членів видавничого комітету, а також гості – кінорежисер Христина Котляр та Зеня Брозина. Новообраним головою став Юліян Котляр, який відкрив засідання, вшанувавши славну пам'ять тих, хто у звітному році відійшов у вічність – голови Лева Футали з США та Миколи Мая з Канади. Заступником голови обрано Мирона Лущака з Чикаґо, членом – Степана Рогатинського та до адміністрації – Наталію Солтис.

Було прочитано звіти, вирішено видавничі справи і прийнято рішення. У свому звіті проф. Петро Потічний представив видавничі пляни на 2008 рік, згідно з якими готуються до видання сім наступних томів. Головний адміністратор Микола Кулик детально звітував про адміністративні та фінансові справи. Про діяльність Товариства з обмеженою відповідальністю „Літопис УПА", очолюваного д-ром Ігором Гомзяком та Благодійного фонду ім. Володимира Макара під керівництвом Миколи Посівнича було повідомлено у річних звітах.

Появу своїх видань „Літопис УПА" завдячує щедрій українській громаді, яка відгукнулася на заклик вояків УПА про допомогу і сприяла поширенню правди про історію визвольних змагань України у XX ст.

Микола Кулик

Літопис УПА – документована історія

35 років тому з'явився перший том видавництва „Літопису УПА" – серії книг, у якій публікуються документи і матеріяли з історії УПА та збройного підпілля ОУН. Початок цьому виданню дали колишні вояки УПА, які у висліді Великого рейду 1947-1949 років опинилися в Західній Европі, а опісля – в Північній Америці. „Літопис УПА" – це спільне видання Об'єднання колишніх вояків УПА США і Канади та Товариства колишніх вояків УПА ім. ген. Тараса Чупринки в США і Канаді. Від початку заснування видавництва появилося 67 томів у трьох серіях. До друку готуються також подальші книги.

Перша серія (так звана „канадська" або основна) налічує 46 томів. Вона базується на документах, що їх рейдуючі частини або спецкур'єри переправили з України на Захід. Це переважно підпільні документи. Більшість з них походить з Архіву Закордонного представництва Української Головної Визвольної Ради (ЗП УГВР). Вийнятком є три томи німецьких документів, один том польських і радянських документів і том документів, які стосуються Кирила Осьмака, президента УГВР. Три останні томи – 43, 44 та 46 укладені на основі знайденого під землею в 2004 році підпільного архіву в с. Озерна Тернопільської области. Другою організацією, яка мала багато документів підпілля, була ЗЧ ОУН, але з різних причин „Літопис УПА" мав доступ лише до поодиноких документів цієї збірки. Усі намагання налагодити співпрацю з отаманом Тарасом Бульбою -„Боровцем" та ОУН (м) не мали успіху.

Друга серія, або нова київська (започаткована в 1995 році), нараховує 11 опублікованих томів. Вона охоплює тільки документи з архівів України. Серед них є як підпільні, так і радянські документи. Багато таких матеріялів знаходиться у різних обласних архівах. Серія виходить під ґрифом не лише „Літопису УПА", але й Інституту української археографіїі ім. Михайла Грушевського, Національної академії наук України, Державного комітету архівів України та Архіву Служби безпеки України. Тому книги вміщено також на офіційній веб-сторінці Державного комітету архівів України.

Третя серія „Бібліотека" (заснована у 2000 року) подає аналітичні розвідки та спогади, хоча спогади друкувались і в першій серії. У рамках серії вийшло дев'ять томів, ще декілька готуться до друку.

Багато уваги у виданнях „Літопису УПА" приділено Волині, де 1942 року зародилася УПА. Томи 1, 2, 5 і 27 першої серії, 1, 2, 8 і 11 другої серії та 1 і 7 серії „Бібліотека" присвячені саме Волині. Другий реґіон, який широко представлено в книгах Літопису – Закерзоння. Документи з тих земель увійшли до тт. 13, 14, 16, 17, 22, 28-31, 33, 34, 37, 39 і 40 першої серії та 2, 3 і 4 серії "Бібліотека"(разом 17 книг).

Документи з Поділля, переважно з Тернопільської области, уміщено в тт. 11, 12, 43, 44 і 46 першої серії й частково у тт. 3- 8 другої або нової серії. Карпатському реґіонові (Дрогобиччина та Івано-Франківщина) присвячено тт. 3, 4, 18 і 19 першої серії та том 6 серії „Бібліотека".

Адміністрація та редакція видавництва:

Видавництво „Літопис УПА" засноване колишніми вояками УПА в Канаді, які роками працювали і працюють на громадських засадах, без фінансової винагороди, заощаджуючи таким чином кошти на подальшу видавничу діяльність. Видавничі пляни потребують поважних коштів, тому ми звертаємося до всіх з проханням підтримати видавництво датками на видавничий Фонд. Прізвища усіх жертодавців будуть поміщені у наших бюлетенях та збережені в архіві „Літопису УПА" при Торонтському університеті. Чеки просимо пересилати на адресу: Litopys UPA, P.O. Box 97, Station „C", Toronto, ON, M6J 3M7 Canada.

Підпільні часописи опубліковано в семи книгах (разом з книгою, присвяченою УГВР, їх вісім). Том 1 другої серії містить видання (три журнали) Головного Командування УПА. У тт. 3 і 4 першої серії передруковано журнал „Чорний ліс", у т. 16 – підпільні журнали Закерзоння, у т. 17 подано англомовні видання підпілля, а в т. 24 – передрук журналу „Ідея і Чин".

Чотири книги Літопису присвячено біографіям – К. Осьмака, Президента УГВР (т. 41 основної серії), Катерини Зарицької, керівника УЧХ (т. 8 серії „Бібліотека") і в 2007 році до 100-ліття з дня народження ген. Романа Шухевича – „Тараса Чупринки" видано дві книги - документів (т. 10 Нової серії) та спогадів (т. 45 Основної серії) і брошура „Нескорений Командир" про легендарного командира УПА.

УГВР присвячено 4 книги (шість або навіть сім, якщо враховувати біографічні томи) – тт. 8, 9, 10 і 26 першої серії.

У двох томах першої серії – 23 і 32 зібрано матеріяли про медичну службу УПА. Цієї теми торкаються документи тт. 2 і 8 другої серії, а також т. 7 (автор Володимир Ковальчук) серії „Бібліотека".

Полеглим воякам присвячено два томи першої серії – 11 і 36. Перший стосується Тернопільщини, а другий – Львівщини. Інформацію про полеглих вояків містять інші книги, як, наприклад, тт. 33, 39, 40, а також книга „Повстанські могили" (про загиблих на Перемищині, Лемківщині, Ярославщині, Любачівщині та Холмщині). Побіжні згадки можна знайти у подальших книгах і радянських документах.

Дві книги серії „Бібліотека" – тт. 5 (Львівщина) і 6 (Дрогобиччина) – це реєстр осіб, причетних до визвольної боротьби. Там наведено імена коляборантів. У тт. 43, 44 і 46 першої серії вміщено протоколи допиту ОУН СБ Тернопільщини.

Тексти і ноти понад 600 пісень УПА, які зібрав і професійно опрацював композитор Зеновій Лавришин, уміщено в т. 25 першої серії. Том 38 наводить схеми й описи криївок і бункерів УПА, узяті з Архіву внутрішніх військ СРСР.

Радянські протоколи допитів полонених керівників УПА, яких згодом розстріляли, увійшли до т. 9 другої серії. Наступний том цих матеріялів повинен з'явитися в 2008 році. Томи 20 і 35 – це покажчики до цілого видання.

Історія, діяльність та біографії усіх, хто спричинився до появи видань Літопису описана у т. 42 Основної серії.

Як доповнене ілюстроване видання, Літопис щорічно з 2004 року видає настінні календарі з тематикою про УПА з відзначеними історичними та іншими важливими подіями, знимками тощо. Крім власних книг, „Літопис УПА" допоміг побачити світ книгам д-ра Євгена Місила, Володимира Макара.

Електронний опис видань „Літопису" можна знайти на веб-сторінці www.litopysupa.com, де до кожного тому, за вийнятком найновіших, подано вступні статті та резюме англійською мовою.

Оскільки в Україні та інших країнах стають все більш доступними важливі архівні документи про Визвольні змагання минулого століття, на їх основі готуються до друку вісім наступних томів, зокрема три томи Основної серії, два томи Нової (Київської) серії, три томи в серії „Бібліотека", в тому книга про Підпільну пошту України (вона має зацікавити і філателістів), книга, присвячена ВО „Буг" та багато інших.

Видавництво „Літопис УПА" встигло за свою історію зробити чимало. Зібрано багато документів і матеріялів, які становлять зацікавлення як для дослідників, так і для ширшого кола читачів. Вартість проєкту чимала. Всі гроші надійшли від української громади у формі фундацій та пожертв, яка доцінює потрібність такого видання.

Колектив „Літопису УПА" працює безкоштовно на громадських засадах і оплачує тільки друкарські роботи. Цей факт допомагає зрозуміти, чому горстці колишніх вояків УПА вдається забезпечити постійний ріст Видавництва й продовження цієї важливої праці.

Подумайте про завтра вже сьогодні!
Відкрийте рахунок IPA,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
4.08% APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
На вас чекає професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
NCUA
*APY - Відсотки у річному відношенні, можуть бути змінені без попередження.

50-ліття Української бібліотеки у Філядельфії – скарбниці знань про рідну землю

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Вже 50 років в Українському освітньо-культурному центрі (УОКЦ) діє доступна всім зацікавленим громадська Українська бібліотека. Це не склад старих подарованих книг, що припадають пилом, а жива і сучасна, фахово скаталогізована українознавча колекція, де і дорослі, і діти можуть позичити найновіші книги, фільми і авдіозаписи та переглянути нові журнали з України. Бібліотека має понад 22,000 книжок, понад 160 назв періодики, кількасот авдіо- і відео касет – усе українською мовою або про Україну.

Бібліотека обслуговує близько 300 зареєстрованих платних членів (а членський внесок – тільки 10 дол. річно, для сеньйорів – 5 дол.) та безкоштовно – додаткових 350 учнів і вчителів суботньої Школи українознавства.

Бібліотека має меценатів-добродіїв, в числі яких – „Наша українська рідна школа" (НУРШ), Українська кредитова кооператива „Самопоміч", фундація „Спадщина", фундація ім. Лесюків, а також низка анонімних меценатів, які фінансово підтримують бібліотеку.

Є також гурт відданих справі добровольців, які обслуговують читачів або виконують технічну працю поза лаштунками. Керує працею бібліотеки вже дев'ять років колишня вчителька технікуму у Рівному Галина Дзівак-Клюк під наглядом ради бібліотеки, яку очолює д-р Роман Процик.

Бібліотеку заснували старші пластунки куреня „Чортополохи". Вона відкрила свої двері для читачів в Пластовому домі 9 листопада 1958 року як „Бібліотека при Пластовій станиці". Згодом вона діяла як „Бібліотека Пласту і Рідної школи" в приміщенні Української католицької парафії Христа-Царя. „Рідна школа" давала щорічні дотації на закупівлю нових книжок, а „Чортополохи" працювали на громадських засадах. Коли створився УОКЦ, бібліотека знайшла в ньому нове приміщення і незабаром, на основі договору між „Чортополохами", НУРШ і УОКЦ, перетворилася в загально-громадську установу під проводом ради бібліотеки.

Бібліотека протягом свого існування активно шукала читача і знаходила його. Вона влаштовувала конкурси книгочитання і літературно-мистецькі, щоб заохочувати молодих читачів, письменників. Про працю бібліотеки писала українська преса в діяспорі і в Україні.

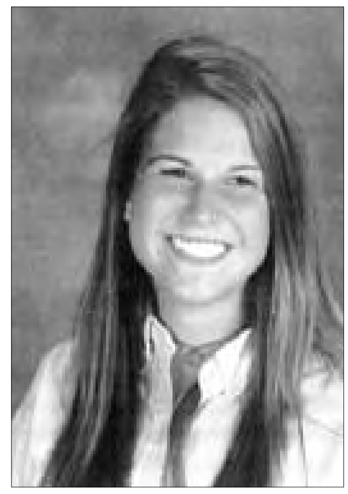
При вході до УОКЦ символ-знак спрямовує зацікавлених до бібліотеки. Українські батьки можуть знайти у ній багато нових дитячих книг, самотні пенсіонери – нововидані спомини, де часто віддзеркалена і їхня власна молодість, новоприбулі імігранти – не тільки допоміжні матеріяли для вивчення англійської мови та українського життя в Америці, але й книги про незнану їм історію України, заборонену і цензуровану колись українську літературу. Бібліотека має авдіозаписи на касетах для читачів, які мають проблеми із зором і самі не можуть читати. Варто зголоситись до бібліотеки на добровільну працю, бо вона потребує відданих співробітників.

Бібліотека відкрита тричі в тижні: у вівтірки від 11-ої до 2-ої год. дня, у четверги – від 11-ої ранку до 7-ої год. вечора і в суботу від 9-ої ранку до 3-ої год. по полудні. Адреса: 700 Cedar Road, Jenkintown, PA, 19046. Тел.: (215) 663-5792.

Марта Тарнавська

Успіх Адріяни Маґун

НЮ-ЙОРК. – Восени 1997 року мама Аді Маґун привела свою п'ятилітню донечку до Українського музичного інституту. Цього року вона закінчує свою науку. 7 червня А. Маґун одержуватиме абсолюторію, закінчивши всі десять ступенів (після підготувального року) учня Українського музичного інституту.

Адріяна Маґун

А. Маґун почала вчитися гри на фортепіяні у клясі Соні Шереґ та через обставини життя першої учительки у 2001 році перейшли до кляси Лілі Кушнір. Вона також постійно є визначною ученицею, від початків у Школі св. Юра аж дотепер в середній школі „Арчбішоп Молой" у Браярвуді, Квінс, де закінчує третій рік науки. Вона грає в копаного м'яча в шкільній дружині. Від третьої кляси вона в щоденній школі вчиться гри на клярнеті, на якому грає в шкільній оркестрі.

А. Маґун закінчує одинадцяту клясу в Школі українознавства при „Самопомочі" в Ню-Йорку, де вона наступного року здаватиме матуру. До Пласту вона вступила як Пташеня, а сьогодні є курінною 2-го куреня станиці Ню-Йорк та популярною сестричкою в пластовому таборі. Від першої кляси вона вчиться виконувати народні танці у Школі ім. Роми Приймa-Богачевської у Ню-Йорку та в ансамблі „Барвінок" у Асторії. Такий розвиток дівчинки є заслугою також її батьків – д-ра Ігоря і Лесі Маґунів.

А. Маґун виступатиме та одержуватиме абсолюторію в заключній частині концерту, який відбудеться в суботу, 7 червня, о 5-ій год. по полудні, у залі Школи св. Юра.

Соня Лехіцька

Українська Євангельська церква

закликає:

Вивчайте Біблію, живіть за Словом Божим!

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії

97. Книга Ездри, 1-5: повернення юдеїв з полону

Книга хронік закінчується повелінням перського царя Кіра відбудувати храм у Єрусалимі, щоб виконалося Слово Господнє. А також повернути до Єрусалиму усі коштовності, які забрав до дому свого бога попередній цар Персії Навуходоносор. Тоді повернулися з полону на рідну землю 42,365 осіб, а також 7,337 рабів та невільниць, 200 співаків та співачок. Знову був заселений Ізраїль. Сьомого місяця після повернення люди збудували жертівника і заклали основу нового Храму Господнього. Усі плакали з радості. Але вороги юдеїв намовили перського царя (тоді вже царював Артаксеркс), що відбудова Єрусалиму буде йому на шкоду. І цар звелів призупинити будівництво. І не провадили жодних робіт, аж доки став царем Дарій. Знову почали юдеї будувати храм і знову до царя надійшов донос проти них.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди –о 7-ій годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-ій вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих.

Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор **Володимир Цебуля**
Тел.: (908) 591-0800

Відбувся навчальний курс в Інституті української культури й освіти

Учасники курсу української культури й освіти.

БУЕНОС-АЙРЕС, Арґентина. – Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Йосиф (Сліпий) заснував у Римі Український Католицький університет ім. св. Климентія Папи, а в 1964 році відкрив його філію в Буенос-Айресі з українською викладовою мовою. У філії успішно діяв спочатку відділ Славістики, на якому, у 1972 році, сім студентів одержали титул ліценціята славістики.

Коли при кінці 1970-их років, через асиміляцію, кількість студентів почала різко спадати, виникла ідея створити літні еспаномовні курси української культури у провінціях, де живуть українські поселенці. Цю ідею фінансово підтримав Патріярх. Перший такий „пробний" курс відбувся у 1980 році в Буенос-Айресі. Від того часу такі курси відбуваються щорічно у провінції Місіонесі, а деколи і в Чако, з участю, в середньому, 40-50 студентів.

Ще перед формальним закриттям УКУ ім. св. Климентія Папи, його філія звернулася до УКУ у Львові з пропозицією приняти її як свою філію. Було вирішено перетворити філію на Інститут Української культури й освіти ім. Патріярха Йосифа, який підпише угоду про наукове співробітництво з УКУ у Львові, що надаватиме Інститутові можливість діставати допомогу матеріялами та інтелектуальними силами з УКУ, а його випускникам – продовжувати навчання або удосконалювати знання в Україні.

У висліді цих домовлень, у 2006 році, приїхав до Буенос-Айресу проф. Тарас Фініков і підписав угоду разом з Владикою Михаїлом Микицеєм. Відтак поновлено провід Інституту в складі: директор – о. д-р Люїс Глинка, заступник – Марія Литвин, академічний секретар – д-р Христина Гнатишин-Аґрес, бібліотекар – Володимир Іваник. Раду Інституту очолив Владика Михаїл. В такому складі інститут приступив до праці і провів від 7 до 20 січня у містечку Леандро свій перший курс „Вступ до теології й українознавства".

У цьому курсі взяло участь 35 студентів з Місіонесу, Буенос-Айресу і Чако. Курсом проводила М. Литвин (директор). Працювали на курсі о. д-р Л. Глинка, Євгенія Литвин, сестри Норма (настоятелька провінції), Михаїла, Бенедикта і Гавриїла, о. Марко, Карло Тітус, Михайло А. Яцишин, Віктор Бастеретче, д-р Мар'яна Прокопів, випускники попередніх курсів Людмила Ґерманович, Іванна Баланда, Андрій Пезук і Фридрих Планк.

Усіх викладових предмети було 24. Кожного дня заняття починалися о 6:45 ранку, а закінчувалися близько 11-ої год. ночі. Вивчали зокрема українські обряди, історію Української Церкви, історію і географію України, українську літературу, граматику української мови, практику народного мистецтва (писанкарство, вишивання, різьблення, виробленя ґерданів, в'язання чоток). Вночі були гутірки на різні теми, перегляд українських відеокасет, вечорниці, народні танці. Чотири години щоденно було присвячено навчанню української мови.

20 січня відбулося закриття курсу. Парох церкви свв. Петра й Павла о. Антоній відправив Літургію подяки. Опісля в парафіяльному салоні відбувся акт закриття, на якому роздано свідоцтва всім курсантам, нагороджено найкращих з них. Учні дали для своїх батьків і гостей концерт з вивчених українських пісень і народних танців.

Михайло Василик

Доповідь помічника Головного лікаря США д-ра Бориса Люшняка в Ню-Джерзі

Д-р Борис Люшняк (другий справа) в товаристві (зліва) Віктора Гатали – голови ради директорів культурного центру і лікарів Марти Лопатинської, Аріядни Голинської – президента УЛТПА та Юрія Демидовича.

ВИПАНІ, Н.Дж. —Д-р Борис Люшняк, контр-адмірал, помічник Головного лікаря США, помічник Уповноваженого з антитерористичної діяльности, і керівник Групи підготування до пандемії при Адміністрації харчів і ліків 21 квітня був доповідачем в Українському американському культурному центрі Ню-Джерзі. Його доповідь „Пандемічна інфлюенца, підготування до незнаного" була частково спонзорована Українським Лікарським Товариством Північної Америки (УЛТПА) відділом Ню-Йорк/Ню-Джерзі.

У своїй інформативній доповіді д-р Б. Люшняк говорив про різні роди ґрипи (сезонову, пташину і пандемічну), пандемію ґрипи в минулому та приготування до майбутньої пандемії ґрипи (інфлюенци). Крім того, він представив історичне тло Американської публічної служби здоров'я, заснованої 1798 року, та її ролю сьогодні.

Українські ґрадуанти 2008 року

У ці весняні дні багато молодих людей українського походження закінчили навчання у вищих навчальних закладах Америки. Вітаючи українських ґрадуантів, вміщуємо світлини чотирьох з них.

Ірина Гуцуляк з Перт-Амбой, Ню-Джерзі, закінчила школу соціяльних праць Ратґерського університету і здобула ступінь маґістра.

Роман Дрич з Джерзі-Ситі, Ню-Джерзі, з відзнакою закінчив навчання в New Jersey State University з спеціяльности „Міжнародні взаємини, економіка та фінанси".

Наталя Малиновська (на світлині – з чоловіком Андрієм і сином Володимиром) з Джерзі-Ситі, Ню-Джерзі, здобула в New Jersey State University фах вчительки початкових кляс та вчительки дітей з відхиленнями в розвитку.

Катерина Стащишин з Кларку, Ню-Джерзі, в Університеті Монклер стала бакалавром з проблем дієтичного харчування.

Відбулися річні збори НТШ-А

НЮ-ЙОРК. – 17 травня в приміщенні НТШ-А відбулися річні звітні збори членів наукового товариства української громади в США. У перебігу сходин затверджено протокол звітних зборів, що відбулися у 2007 році, вшановано пам'ять дев'яти членів НТШ-А, земна путь яких обірвалася від часу попередніх зборів, оголошено список з 18 нових членів НТШ-А, переслухано та обговорено звітну доповідь голови НТШ-А д-ра Ореста Поповича, спроваджено засідання двох спеціялізованих наукових секцій: філологічної і математично-фізично-технічної.

У своєму звіті д-р О. Попович зазначив, що тепер НТШ-А нараховує 457 членів, з того звичайних – 296, дійсних – 118, членів-кореспондентів – 40, почесних – три. У звітному році НТШ-А видало два бюлетені: ч. 23 (39) за 2007 рік присвячене фундаторам і жертводавцям Товариства, а ч.24 (40) – Голодоморові. Як повідомив д-р О. Попович, від редакції Енциклопедії української діяспори в Чикаґо (д-р Василь Маркусь, д-р Дарія Маркусь) одержано повну верстку в цифровому та друкованому вигляді першого тому ЕУД, літери А-К, включно з мапами для внутрішніх обкладинок. Том готовий до друку.

Далі доповідач зупинився на зовнішній діяльності НТШ-А. Протягом звітного періоду керівництво НТШ-А організовувало доповідачів для участи в Европейському конґресі в Берліні (2-4 серпня 2007 року), науковій конференції, присвяченій роковинам УПА і Романа Шухевича (Ню-Йорк, 7 жовтня 2007 року), науковій конференції Американської Асоціяції розвитку славістичних студій (AAASS) у Ню-Орлінсі (15-18 листопада 2007 року), спільній науковій конференції НТШ і Місії України до ООН, присвяченій 75-им роковинам Голодомору, конференції Асоціяції вивчення національностей (ASN) у Колюмбійському університеті (Ню-Йорк, 10-12 квітня 2008 року).

Як наголосив д-р О. Попович, НТШ-А продовжує успішно виконувати свою місію завдяки енерґійній та самовідданій праці членів Управи та працівників адміністрації. Серед членів, які заслуговують на особливе визнання їхніх заслуг перед Товариством у звітному часі, доповідач назвав директора адміністрації та голови Пресової комісії Василя Лопуха, старшого наукового співробітника Василя Махна (зокрема його стараннями в НТШ-А у звітному часі зорганізовано три десятки імпрез), віце-президента та скарбника НТШ-А д-ра Дарію Дику, юридичного радника НТШ-А д-ра Андрія Шуля. Саме завдяки кваліфікованим зусиллям останнього НТШ-А змогло успішно дійти до фінальної стадії процесу продажу невикористаних прав на розбудову будинку НТШ-А в Ню-Йорку.

Матеріяльна база Товариства дає можливість підтримувати низку фінансових проєктів та зобов'язань: завершити виплату останньої з дотепер запланованих рат на Українські студії в Колюмбійському університеті, надати першу рату до Канадського інституту українських студій для спонзорування чергового тому англійського перекладу „Історії України-Руси" Михайла Грушевського, продовжити матеріяльну підтримку археологічних розкопок в Батурині на подання з Торонтського університету, надавати стипендії докторантам, продовжити на академічний 2008-2009 рік конкурс на дві пост-докторські стипендії для україністів, забезпечувати ґранти на видавничі проєкти в Україні, а також один – для НТШ у Словаччині, ґрант на спорудження пам'ятника Володимирові Кубійовичеві у Львові, спонзорувати спільно з фундацією „Україна-США" конкурс для молодих математиків в Україні та багато іншого.

Голова НТШ-А також назвав зведені дані, які характеризують видання наукової продукції Товариства в Америці, розповів про публікації НТШ-А в пресі та на Інтернеті, поінформував про співпрацю НТШ-А з дипломатичними установами України в США.

Серед найважливіших точок звітів членів Управи і директорів окремих наукових секцій були: склад комітету конкурсу для молодих математиків в Україні, перелік наукових праць, опублікованих у минулому році членами математично-фізично-технічної секції НТШ-А (директор Секції – д-р Роман Андрушків), участь у численних наукових форумах та організаційні заходи на відзначення 75-ої річниці Голодомору, доповідь на симпозіюмі в Ратґерському університеті „Український геноцид та совєтська політика" (директор Історично-філософічної Секції д-р Тарас Гунчак), бюджету Товариства за 2007-2208 рік та особливості бюджету на наступний 2008-2009 рік (заступниця голови та скарбник – д-р Дарія Дика), найважливіші теми для розгляду під час зустрічей з високими урядовими особами з України, юридичні деталі додаткового захисту громадського статусу НТШ-А (Науковий секретар Товариства – д-р Роман Процик), призначені ґранти в 2007-2008 році, зокрема на проєкт опрацювання археологічних матеріялів півдня Криму, які від 1933 року зберігаються в Музеї археології та антропології Пенсильванського університету (голова Стипендійної комісії д-р Олекса Біланюк), проведення низки українознавчих конференцій на шевченківську тематику, підготування окремих книжкових видань на мовознавчу тематику, серед яких є і „Вибрані праці" Якова Гурського (директор Філологічної секції д-р А.Гумецька), фінансування багатьох видавничих проєктів НТШ-А, зокрема публікацію в Україні видань: Іван Дзюба, „Тарас Шевченко. Життя і творчість"; Юліян Редько, „Словник сучасних українських прізвищ у двох томах"; Лариса Залеська-Онишкевич, „Текст і гра: про українську драму і театр" тощо, стан підготування фінансованого НТШ-А англомовного видання „Famine in Ukraine 1932-1933: Genocide by Other Means". Eds. Taras Hunczak and Roman Serbyn (голова Видавничої комісії – Василь Махно), особливості підготування членами пресової групи інформаційних матеріялів про діяльність НТШ-А українською та англійською мовами, включно з текстами на Інтернеті (голова комісії – В. Лопух), потреба нових змін і доповнень до Статуту НТШ-А, що часом виявляється невідповідним і непридатним для рішень на сходинах Управи НТШ-А (голова Статутової комісії – проф. Марта Бабич-Трофименко), серія наукових доповідей на пошанування пам'яті Патріярха Йосифа Сліпого (голова Осередку НТШ у Філядельфії – д-р Ярослав Залїпський) перебіг опрацювання та сканування бібліотекою НТШ-А унікальних архівів – документальних джерел Голодомору, перелік найновіших архівних матеріялів, отриманих бібліотекою в останньому часі, зокрема цінні документальні матеріяли одержані від судді Романа Пітя з Ню-Йорку, відбуття на базі бібліотеки НТШ-А в лютому цього року засідання етнічного круглого столу членів Асоціяції бібліотек міста Ню-Йорк (директор бібліотеки – Світлана Андрушків).

Пресова група НТШ-А

Перший ряд: Ольга Кузьмович, Світлана Андрушків, Андрій Шуль, Дарія Дика, Роман Андрушків, Орест Попович, Ася Гумецька, другий ряд: Василь Лопух, Христина Карпевич, Володимир Василакій, Тетяна Кейс, Борис Глинський, Леонід Рудницький, Василь Махно, Володимир Петришин, Ярослав Заліпський.

Гість з Канади

Проф. Орест Цап
Фото: Ярослав Мізерний

Національний університет „Острозька академія" відвідав Орест Цап, професор Манітобського університету, Канада, який взяв участь у роботі II Міжнародної науково-практичної конференції „Міжкультурна комунікація: мова-культура-особистість" та прочитав низку лекцій щодо використання мобільних технологій у навчальному процесі. О. Цап підготував наукову „Леґенду про Мазепу", яку студенти прослухали 15 травня в актовій залі університету.

Науковець проаналізував еволюцію образу Івана Мазепи у світовій культурі: від романтичного героя Вольтера, який змальовував майбутнього українського гетьмана як королівського пажа, схопленого татарами та прив'язаного голим до коня, до фемінізованих персонажів сучасних театральних постановок, які сприймають І. Мазепу як екзотичну жінку.

О. Цап також запропонував широкому загалу добірку прикладів, які ілюструють використання назви „Мазепа" у світі та Північній Америці зокрема. Як виявилось, у США та Канаді є кілька міст з такою назвою, а на географічній карті Африки можна навіть знайти Мазепинську затоку.

„Мазепа вийшов за кордони України та став европейським явищем, – зазначив О. Цап. – Леґенду про Мазепу можна вважати одним з найвизначніших внесків України у світову культуру".

Ярослав Ковальчук

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union
VISA® картки
для студентів
Без
перевірки
прибутків!
Для студентів яким
виповнилося 18 років
Selfreliance
VISA
Самопоміч
Selfreliance
Where Your Money Works for You!
Full
Financial
Services

Великдень в Клюбі української культури ім. Івана Франка на Камчатці

Учасники Великоднього свята на Камчатці. *Фото: Володимир Бондаренко*

ПЕТРОПАВЛОВСЬК-КАМЧАТСЬКИЙ, Росія. – 27 квітня в Клюбі української культури ім. Івана Франка відбулася зустріч, присвячена Великодневі. На зустрічі відзначили також 50-річчя члена клюбу Віри Петрової.

Заля культурного центру обласної бібліотеки ім. Степана Крашеніннікова була переповнена. Стіл був покритий вишитою скатертиною, на ньому – паска, в мисочках – крашанки, писанки… Зазвучали в запису великодні церковні дзвони, і учні української недільної кляси в українських вишиванках, в віночках вітали всіх з Великоднем, читали вірші. Виступали Тамара Боргун, Ксенія Островщук, Тетяна Вавринчук, Артем Годлевський, Антон Вишньов, Софійка Улозовська, Валентина Вишньова – учителька української недільної кляси.

Ансамбль „Українська душа" (керівник Олена Сьомкіна) заспівав пісні „Ой під вишнею, під черешнею", „Несе Галя воду", „Мамцю моя, мамцю", а Людмила Богданова заспівала „Квіти" та „Гуси-лебеді", затанцювала „Циганочку". Лідія Плюшко заспівала пісню „Ластівка". Заслужений працівник культури Росії Галина Скрябіна прочитала уривок з поеми Ліни Костенко „Одповідь".

Своїми віршами приємно вразили члени клюбу Антоніна Ходосова та Лідія Плюшко.

Я розповіла про зустрічі в Україні, вітання від друзів клюбу. 7-8 квітня на запрошення поетеси Ніли Висоцької я була в Ірпені. Вона зробила гостину і запросила поетів Ларису Юхименко, Олександра Борщенка, Миколу Ричкова та Катерину Матвєєву. Я також була гостею відомого політичного діяча, письменника і поета Данила Кулиняка і письменниці Наталії Околітенко, які були в захваті від діяльности клюбу, від альманаху „Україна на Камчатці".

До Клюбу української культури надійшли вітальні листи від поетеси Лариси Юхименко з України, Ярослави Йосипишин з Франції, Українського клюбу „Червона калина" в Златоусті на Уралі, від Лесі Храпливої-Щур з Канади, яка вислала свої вірші. На вечорі її „Співаночки" заспівала В. Петрова.

Далі Настуся Іванова заграла на флейті і разом зі своєю мамусею Мариною Івановою і бабусею В. Петровою запросили всіх до святкового столу верховинськими коломийками.

Ще довго звучали вітання та українські пісні за святковим столом, щедро накритим В. Петровою. Усі дякували за чудесну зустріч на Великдень.

Едіта Познякова

До 125-річчя переселення українців на Далекий Схід

В'ячеслав Чорномаз

ВЛАДИВОСТОК, Росія. – Достовірних свідчень про те, коли вперше українці з'явились на терені Далекого Сходу, знайти не вдалося, однак, окремі випадки їх проникнення сюди через Московське царство в числі служилих та торгових людей мали місце задовго до XIX ст. Починаючи від XVII ст. Забайкальщина стає постійним місцем заслання українців.

За царя Михайла Федоровича (перша половина XVII ст.) було заслано до Сибіру 180 запорожців, а в 1660-их роках – тисячі українських козаків та селян, що були незадоволені приєднанням України до Московського царства. Одним з перших українців на терені Далекого Сходу був гетьман України Дем'ян Многогрішний, якого 1672 року було заслано до Нижньо-Селенгинську (Забайкальщина). Українці у складі козачих загонів досягали Забайкальщини, Амуру та Приморщини. У 1765-1785 роках на Камчатку було заслано учасників Гайдамаччини, де вони утворили так зване Камчатське козацтво, яке пізніше зазнало асиміляції з місцевими тубільними народами.

Добровільне масове переселення українців до Далекого Сходу пов'язане з включенням в половині XIX ст. Приморщини та Амурщини до складу Росії. Перша група українців прибула у складі переселенців-сектантів з Таврії 1859 року. Невелика група українців з Полтавщини прибула до Амурської области 1860 року, а в 1861 році вони заснували села Березівське, Богородське, Петропавлівське.

Однак спершу число вихідців з України поміж переселенців було незначним. Масове переселення українців почалося з 1883 року, коли було налагоджено перевезення переселенців морем з Одеси до Владивостоку. Так, напровесні 1883 року з Одеси до Владивостоку прийшли пароплави „Росія" та „Санкт-Петербург", які привезли 1,504 перших переселенців. Це були селяни з Чернігівської губернії, які заснували села Іванівку, Жарикове, Григор'ївку, Павлівку, Борисівку, Воздвиженку, Миколаївку, Майхінське, Попову Гору.

Оголошення про можливість переселитися викликало таку велику кількість зголошень, що перші три партії переселенців були зформовані виключно з вихідців з Чернігівської губернії.

У 1883 році було послано „ходоків" від селян, призначених до переселення на наступний рік, які надіслали на батьківщину найкращі відгуки про новий край. Через це, не дивлячись на значну дорожнечу переїзду морем, 43 родини попросили дозволу на переселення за власні гроші без допомоги держави. Вони (249 душ) поклали початок руху так званих „своєкоштних" переселенців. Через це від 1886 року переселення на державний кошт припиняється. Починаючи з 1887 року, переселенський рух поширюється і на Полтавську губернію, а в 1886-1889 роках у складі переселенців з'являються родини з Херсонської, Харківської, Катеринославської, Київської, а також з Кубані та з Воронезької губерній.

На першому етапі масового переселення в 1883-1892 роках 95.3 відс. переселенців складали вихідці з Чернігівської та Полтавської губерній (3,245 осіб), тоді як вихідців з російських губерній нараховувалося лише 110 осіб.

Взагалі за період від 1883 до 1901 років до Приморщини прибуло морем 55,208 осіб. Поміж них 80,8 відс. складали вихідці з Чернігівської, Київської та Полтавської губерній. Українці щільно заселили Приханкайську долину, допливи ріки Усурі та Суданську долину, що нагадували лісостеповий ляндшафт України та були найбільш придатними для хліборобства. У 1909 році населення Приморської области нараховувало 110,448 осіб, українці серед них складали 81.4 відс.

З початком XX ст. переселенський рух до Далекого Сходу зазнав особливо бурхливого розвитку. Закінчення будівництва Усурійської, Забайкальської та Китайської Східньої залізниць, які сполучили Далекий Схід через Сибір з европейською частиною Російської імперії, зробило можливим широку колонізацію краю сухопутним шляхом, оскільки організація залізничного сполучення значно полегшувала переїзд переселенців. Від 1903 року морські перевезення переселенців остаточно припинилися. Нова переселенська хвиля розпочалася після 1906-1907 років і була пов'язана з так званою столипінською аґрарною реформою. На цей період припадає найбільш масове переселення селян за всю історію освоєння далекосхідного реґіону. За ці 1907-1917 роки до Приморської области переселилося 167,547 осіб, 76.7 відс. яких складали переселенці з українських губерній.

Факт абсолютної переваги українців в селянському населенні Південно-Усурійського краю на початку XX ст. підтверджують багато сучасників. Це дало підстави зробити висновок, що Приморщина на той час представляла собою другу Україну із значною домішкою білорусів.

Іншим реґіоном компактного розселення українців стала Амурська область, але відносна вага українців тут була суттєво нижчою, як в Приморській області. Волинь не брала участи у переселенні до Амурщини. Значну частину населення тут складали українці з Кубані, Дону, Бесарабії, Воронезької та Курської губерній.

Основна маса українських

(Закінчення на стор. 25)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Презентація поеми Данте Аліґ'єрі в українському перекладі д-ра Богдана Лончини

Учасники програми (зліва): Любомир і Наталія Гевки, Орися і д-р Василь Лончини, Марія Лончина-Лісовська, Марія Гординська- Голіян, Михайло і Марія Климчаки, Олена Смолинець.

Орися Лончина оголошує про дарунок ілюстрацій художника Юрія Козака Українському інститутові модерного мистецтва в Чикаґо.

ЧИКАҐО. – В Українському інституті модерного мистецтва (УІММ) 2 травня відбулась презентація світового шедевру – поеми Данте Аліґ'єрі „Божественна комедія. Пекло" в українському перекладі д-ра Богдана І. Лончини з ілюстраціями художника Юрія Козака. Книга вийшла у світ у видавництві Українського Католицького університету (УКУ) у Львові за жертвенної підтримки родини Лончинів та їхніх приятелів. Минулого року подібні презентації відбулися у Львові та Дітройті.

Ця книга є цінним академічним і мистецьким доповненням до української й світової Дантеани. Частини „Божественної комедії" перекладали Іван Франко, Леся Українка, Володимир Самійленко, Петро Карманський, Максим Рильський, Григорій Кочур, Максим Стріха. Повний український переклад тексту цієї поеми здійснив Євген Дроб'язко. З-поміж українських перекладів переклад „Пекла" д-ра Б. Лончини, над яким він працював сім років, відзначається точністю у переданні духу, ритму і дослівного значення Дантового архитвору.

Іван Лучук, відповідальний редактор видання перекладу д-ра Б. Лончини, відзначає академічну цінність його праці, оскільки це – філологічний переклад із смислово-понятійними коментарями. У першу чергу він буде корисним студентам як університетський підручник, але, безперечно, привабить і ширше коло читачів.

Динамічні ілюстрації до „Пекла" Ю. Козака виявляють неповторний артистичний стиль і хист цього талановитого мистця у українській діяспорі і зачисляють його ім'я до ряду художників, яких поема Данте надихнула до створення чудових мистецьких творів. Серед них Ґустав Доре, Оґюст Роден, Сандро Ботічеллі, Джордж Ґрос та інші. З публікацією ілюстрацій Ю. Козака ми можемо втішатися українським мистецьким вкладом у цю світову колекцію.

Презентація в Чикаґо зібрала чисельну громаду шанувальників літератури і мистецтва. Організаторами і спонзорами вечора були УІММ та Українська федеральна кредитна спілка „Самопоміч". Даний захід був добродійним, оскільки дохід був призначений на УКУ у Львові. Серед почесних гостей вечора були дружина покійного проф. Б. Лончини – Орися і син д-р Василь Лончина, Генеральний консул України в Чикаґо Василь Корзаченко з дружиною Олею, Любомир і Наталія Гевки з Дітройту – приятелі д-ра Б. Лончини і Ю. Козака, представники громади. Заля, де відбувалася презентація, була оформлена великими плякатами з ілюстраціями Ю. Козака, які підготувала Ляля Кучма.

Вечір відкрив привітанням від УІММ д-р Микола Савицький. Д-р В. Лончина зачитав доповідь д-ра Павла Джуля про життя і творчість д-ра Б. Лончини. Через несприятливі погодні умови цей близький приятель покійного професора не зміг вчасно прибути з Дітройту.

Ілюстрація Юрія Козака до сцени з Дантового „Пекла".

Доповідь д-ра П. Джуля ознайомила присутніх із непростим, але шляхетним життєвим шляхом д-ра Б. Лончини, який був взірцевим представником української християнської інтеліґенції. В Америці, крім педагогічної праці у коледжі в Стубенвілі, Огайо, та пізніше у Дітройтському університеті, проф. Б. Лончина був активним членом Патріярхального руху, українського церковного, громадського та науково-культурного життя, а також добрим чоловіком і відповідальним батьком гарної християнської родини. Він радо відгукнувся на запрошення Патріярха Йосифа Сліпого стати професором Українського Католицького університету у Римі, а згодом – директором літніх студій УКУ, що виховали покоління свідомих і активних мирян в діяспорі. Водночас він знаходив час для перекладацької праці з еспанської, французької, італійської мов. На жаль, смерть не дала змоги професору закінчити повний переклад „Божественної комедії".

Родина Лончинів – добрі приятелі і меценати УКУ. А син д-ра Б. Лончини – Владика Гліб Лончина був професором та головою Сенату цього унікального освітнього закладу на поcтрадянських теренах, який вишколює для Церкви й суспільства високоосвічених й свідомих свого покликання священиків, релігійних і світських провідників та діячів.

Л. Гевко розповів присутнім про особистість і талант художника Ю. Козака. Працюючи промисловим скульптором зовнішнього стилізування авт, а згодом завідувачем студій стилізування авт марки „Бюік" фірми „Дженерал Моторз" у Дітройті, Ю. Козак творив також свої ориґінальні мистецькі твори, серед яких – чудові вітражі для української католицької церкви св. Йосафата у Ворені, картини, скульптури, ілюстрації, емблеми, декорації до різних громадських імпрез. Ю. Козака любили і шанували у громаді за добре серце і глибоку релігійність, погідний характер, відданість родині і готовість добровільно допомогти своїй парафії, громаді чи пластовій станиці.

Ілюстрації Ю. Козака до перекладу д-ра Б. Лончини, їх мистецьку особливість і цінність коментував д-р М. Савицький. Козак створив 23 ілюстрації до поеми, тісно співпрацюючи з проф. Б. Лончиною. Його передчасний відхід у вічність перервав працю над малюнками до останніх пісень „Пекла".

Н. Гевко зачитала присутнім академічні лекції проф. Б. Лончини про Данте Аліґ'єрі та його славну „Божественну комедію", які вона слухала підчас літніх курсів УКУ в Римі. Було цікаво і зворушливо почути професорові пояснення і коментарі, старанно збережені його колишньою студенткою.

Мистецькою окрасою вечора стали „Сонатіна для фортепіяна" Василя Витвицького у виконанні Марії Гординської-Голіян та Марії Лончини-Лісовської, а також художнє читання уривків з першої частини поеми у виконанні Марії і Михайла Климчаків та Олени Смолинець.

На вечорі виступив Генеральний консул України В. Корзаченко. Від імені Української католицької освітньої фундації зібрання привітала Юлія Комар і подякувала за підтримку УКУ.

На закінчення, О. і В. Лончини мали слово від родини. О. Лончина сповістила про княжий дар – вона вирішила подарувати УІММ колекцію ілюстрацій Ю. Козака до перекладу „Пекла" її чоловіка. Присутні зустріли цю вістку оплесками, а президент інституту Орися Кардосо подякувала за цінний дарунок. Малюнки Ю. Козака відтепер виставлятимуться в інституті, а також будуть експонуватися на різних виставках.

Книгу Данте Аліґ'єрі „Божественна Комедія. Пекло" в українському перекладі д-ра Б. Лончини з ілюстраціями Ю. Козака можна купити в УІММ, звернувшись на адресу: Ukrainian Institute of Modern Art, 2320 W. Chicago Ave., Chicago, IL. Тел: (773) 227-5522. Вартість книги – 35 дол. Дохід з продажі книг буде переданий на потреби УКУ у Львові.

Юлія Комар

6 червня: фотовиставка „Жінки очима Антонія Рубля”

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Організація „Українська громада“ вирішила провести фотовиставку в пам’ять фотографа Антонія Рубля, якого протягом кілька років мистецька комісія запрошувала виставити свої роботи у клюбі під час імпрези „Fairmount Art Crawl“. Але 13 липня минулого року А. Рубель полишив цей світ.

Дружина мистця люб’язно погодилася допомогти провести виставку і показати колекцію фотографій під назвою „Жінки очима Антонія Рубля”.

Відкриття фотовиставки відбудеться в п’ятницю, 6 червня, в горішній залі клюбу „Української громади“ з 7-ої до 9-ої год. вечора. Опісля Любко Конрад розважатиме гостей піснями на гітарі. Виставка буде відкрита 8 червня з 10:30 ранку до 4-ої год. по полудні.

Ігор Білинський

Концерт за участі Соломії Івахів

НЮ-ГЕЙВЕН, Конектикат. – 10 травня в концерті місцевої оркестри успішно виступила молода скрипалька українського походження Соломія Івахів. Вона закінчила філядельфійський Інститут Куртіса і має за собою лавреатські нагороди конкурсів та безліч виступів як солістка та ансамблістка в камерних ансамблях.

В Ню-Гейвені виступила альтисткою Шарон Вей, випускниця Інституту Куртіса та Єльського університету, що також виступала в концертах з численними відомими музикантами та дириґентами.

Вони виконали „Симфонію концертанте“ для скрипки, альта і оркестри Вольфґанґа Моцарта, написану в 1779 році як останній твір композитора для двох смичкових солістів. Дириґент вчасно оцінив якості солістів та доручив С. Івахів в додатку функцію концертмайстра. С. Івахів надала творові Моцартового стилю, клясичної чіткої ритміки та прозорого фразування. Обидві солістки були на високому рівні виконання, їхні дуети пливли блискучим звуком, а переплетені діялоги проходили вершинно, неначе синхронізовані електронічно, що у складних каденціях звучало особливо яскраво.

Анданте – повільна частина – відіграна з поетичною музичністю – делікатно нагадала про жаль композитора за втратою матері.

Останнє престо, відігране ритмічним візерунком, та швидкі мелодії, що переливалися між двома солістами, піддали думку, що життя йде вперед і треба його зустрічати з відкритим лицем.

Програму весняного концерту новий дириґент Крістофер Гайсі побудував з композицій романтичного характеру, як данину пам’яті попередньому дириґентові Ґордонові Емерсонові, для якого відіграли повільну частину з „Енігма варіяцій“ Едварда Ельґара, а засновникові оркестри Морісові Леві припало „Адажіо для струнних“ Самуеля Барбера. На закінчення вечора виконано „ П’яту симфонію“ Петра Чайковського.

Богдан Марків

Звучать твори Олександра Яківчука

ТОРОНТО. – Авторський концерт українського композитора творів Олександра Яківчука, що відбувся 4 травня у „Islington United Church“, безперечно, заслуговував на особливу увагу. О. Яківчук, талановитий український мистець, що вже більше, як 10 років мешкає в Канаді, добре відомий не лише в Україні. Переможець всеукраїнських та міжнародних конкурсів, член української та канадської Спілок композиторів, він активно працює у різних ділянках музичної творчости. У його доробку є опера і балет, симфонії та симфонічні поеми, кантати та ораторії, інструментальні концерти та камерні композиції, п’єси для народних інструментів, популярні пісні та музика для театру і кіно.

Канадському слухачеві О. Яківчук відомий перш за все як автор великих симфонічних полотен: у 1996 році в „Massey Hall“ Торонтська симфонічна оркестра виконала його симфонічну поему „Золоті ворота”, а зовсім недавно відбулася презентація його диску з записом симфонії „33”, присвяченої пам’яті жертв Голодомору. Не залишилися поза увагою слухачів барвисті хорові обробки українських народних пісень, що часто звучать у виконанні відомого хору „Веснівка”.

Тож програма концерту 4 травня мала багато несподіванок: торонтці чи не вперше мали нагоду познайомитися з камерно-інструментальними творами композитора. П’єси для гобоя („Taurus”), флейти („Зоряний прелюд”), фагота („Гротеск”), валторни („Мелодія”), альта („Соната-поема”), клярнета („Цар Аттила”) – всі з супроводом фортепіяна, композиції для фортепіяна сольо, різноманітні ансамблі, де вже згадані інструменти поєднувалися у найнесподіваніших комбінаціях, – ці твори виявили багатство авторської фантазії, досконале знання тембральної специфіки інструментів та їх віртуозних можливостей.

Програма відзначалася також широким „часовим” спектром, охоплюючи музику, починаючи від студентських 1970-их років аж до опусів останніх років. Завдяки цьому слухачі мали змогу бодай частково зазирнути у процес творчого формування мистця. Так, у напрочуд свіжій і кольоритній „Народній сценці” для флейти, гобоя, клярнета і фагота, написаній під час навчання у Київській консерваторії, ще зовсім молодий тоді автор виявив захоплення „новою фолкльорною хвилею”, що визначала обличчя модерної композиторської школи в Україні 1960-их та початку 1970-их років. Увага до фолкльорних джерел залишилася важливою складовою творчости О. Яківчука: на сьогодні в його доробку є більше 100 обробок українських народних пісень.

Для творчости 1980-их років, що можна б назвати першим періодом творчої зрілости композитора, показовий фортепіянний цикл „Прелюдії і фуґи” (1983). Дві прелюдії та фуґи з цього циклу, що прозвучали в концерті, виразно виявляють такі характерні риси, як зростання дисонантности музичної мови, згущення та потовщення багатошарової фактурної тканини, підвищена увага до тембральної контрастности фортепіянних реґістрів, що виявляє оркестровість мислення мистця.

Серед композицій, написаних в останніх роках, особливо цікавою є „Еспанська сюїта”для духового квінтету (флейта, гобой, клярнет, валторна та фагот). З трьох частин сюїти лише середня віддала (і не без гумору) певну данину традиційній (і часто стереотипній) „еспанськості”, що звичайно асоціюється з „Кармен” Жоржа Бізе та іскристим ритмом болеро. Однак, у крайніх частинах постає зовсім інший образ Еспанії, з важким, похмурим, „кам’яним” кольоритом, пронизливо-сумовитими мелодичними лініями та щемливими гармоніями, що скоріше викликає в пам’яті „Дім Бернарди Альби” Федеріка Ґарсії Лорки, де вир полум’яних пристрастей скований гнітючими путами віковічних законів і проривається всеспопеляючим валом лише у остаточній трагічній розв’язці.

Сюїта, так само як і „Цар Атилла” і „Taurus” (знак зодіяка, під яким народився автор), на мою думку, є дуже характерною для зрілого О. Яківчука, композитора із зформованим індивідуальним і відповідальним поглядом на світ, що не боїться найсерйозніших і найболючіших питань і шукає власних шляхів їх вирішення. У музичному осмисленні ним навколишньої сучасности психологізм персонального емоційного досвіду поєднується з глибинною історичною перспективою, а у переконливій авторській манері вислову модерна складна музична мова ніколи не втрачає твердої опори на традиції минулого.

Безперечно, успіх концерту у величезній мірі завдячував високому професіоналізмові виконавців. Флейтист Алан Пулкер, гобоїстка Карен Ейджес, клярнетист Павел Маркелов, валторніст Юліян Александров, фаготист Анатолій Купрійчук, альтистка Наталія Ларібі – чудові музиканти, що не лише продемонстрували віртуозне володіння інструментами, але й глибоке і вдумливе прочитання авторських партитур. Особливої відзнаки заслуговує піяністка Надія Яківчук: протягом концерту вона практично не залишала сцену, виступаючи і як блискуча солістка і як чуйний акомпаніятор у ансамблях з іншими виконавцями.

На завершення, залишається лише пожалкувати, що заля не була повна. Авторський концерт О. Яківчука яскраво засвідчив, що серед нас живе і працює самобутній талановитий мистець, який з гідністю несе ім’я українського композитора.

Даґмара Турчин-Дувірак,
доктор музикології

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРНА ОЛІМПІЯДА 2008

і ЗДВИГ МОЛОДІ

відбудеться у Філядельфії

під патронатом Української Спортової Централі Америки і Канади

4, 5, і 6, липня 2008
Український Спортовий Осередок „Тризуб"
Lower State Road & County Line Road
Horsham, Pennsylvania (215) 343-5412

ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОНЦЕРТ

Кожного дня

Тризубівка-Горшам, Па.

Виступають:
Танцювальний ансамбль "Волошки"
Дует сестер Павлишин
"Українські Барви"
Квартет "Голубка"
Оркестра "Луна"
Оркестра "Світанок"
Оркестра "Карпати"
Музичний ансамбль "Обереги"

Достойна гостя: ОКСАНА БАЮЛ

Олімпійська забава
Субота, 5 липня, 7:30 веч. На Тризубівці, в нутрі і на зовні. Дві оркестри – постійна музика.

Вступ: $15.00 від особи

Змагуни: $10.00 від особи

ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ

Пятниця, 4-го, 1:00 год.

СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ

Копаний м'яч
Відбиванка
Теніс
Плавання
Гольф
Шахи
Біги

РОЗДАЧА МЕДАЛІВ
Кожного дгя

ЗАКРИТТЯ
Неділя, 6-го липня, 4:30 по пол.

ВСТУП: $10.00 від особи денно або $25.00 від особи за всі 3 дні
Діти (до 13 літ) – вступ вільний

Головний спонсор		MEEST-AMERICA	Ukrainian National Association	Providence Association	Manor College
UKRAINIAN SELFRELIANCE FCU, PHILA.	Інші спонсори:				MANOR COLLEGE

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", квітень 2008 р.

200 дол.	Бігун Ярослав	Вашінгтон, ДК
100	Оришкевичі Мира і Юрій	Парма, Огайо
	Віртюки Юлія і Борис	Гекетстаун, Н. Дж.
69.56	Климків Галина і Володимир	Чикаґо, Іл.
55	Боженко Святослав	Сан-Франциско, Каліф.
	Гарґаї Марія і Богдан	Пасеїк, Н. Дж.
	Стек Уляна	Місісаґа, Онт., Канада
50	Бігун Андрій	Сильвер Спрінґ, Мд.
	Фішер-Слиж Марія	Торонто, Онт., Канада
40	Паар Ірина	Торонто, Онт., Канада
	Войтович Мирон	Медисон, Виск.
35	Петришин Володимир	Кренфорд, Н. Дж.
	Білоусн Лідія і Орест	Оспрей, Фла.
	Доцій Дмитро	Флашінґ, Миш.
30	Антонюк Зенон	Ричленд, Ваш.
	Баран Р.	Монреаль, Кве., Канада
	Панкевичі Марія і Ярослав	Чикаґо, Іл.
	Пундії Оришеда і Павло	Чикаґо, Іл.
25	Бровінци Зеновія і Володимир	Ен Арбор, Миш.
	Головінська Мотря	Іст Ґрінвіч, Р. АЙ.
	Копінська Лідія	Лаґуна Ніґвель, Каліф.
	Мазепа Зиновія	Роздон, Кве., Канада
	Мельник Христина	Ню Гейвен, Кон.
	Міць Любомир	Оак Форест, Іл.
	Процик Володимир	Асторія, Н. Й.
	Ричок Роман	Мейплвуд, Н. Дж.
	Яцкевич Александра	Іст Ґрінвіч, Р. АЙ.
	Мах Петро	Вадсворт, Огайо
	Окела Марта і Юрій	Нейпервил, Іл.
	Петрик Анна	Шервуд Парк, Алб, Канада
20	Ястрович Романа	Чикаґо, Іл.
	Войтовичі Анна і Зенон	Асторія, Н. Й.
	Семчук Ольга	Амстердам, Н. Й.
	Винницька Надія	Ла Сал, Квеб., Канада
15	Косман Олександра	Чикаґо, Іл.
	Колюбінський В.	Фінксвіл, Па.
	Кривка Микола	Литл Фолс, Н. Й.
	Лоїк Володимир	Солт Лейк Сити, Ют.
	Мартинів Галина	Норт Порт, Фла.
	Мокрівський Іван	Ріґо Парк, Н. Й.
	Паар Ірина	Торонто, Онт., Канада
	Полотнянка Ірина	Ґлендейл, Каліф.
	Руснак Ірина	Рочестер, Н. Й.

15 дол.	Вох Дмитро	Іст Гановер, Н. Дж.
	Білінська Ганна	Гемтремк, Миш.
	Ґощуляк Остап	Торонто, Онт., Канада
	Гафткович Ірина	Рочестер, Н. Й.
	Яхницький Д.	Вінніпеґ, Ман., Канада
	Кавка Володимира	Дрексел Гіл, Па.
	Кузич Юрій	Ґлен Елин, Іл.
	Матковський Степан	Рочестер, Н. Й.
	Нагребецький Роман	Галіфакс, НС, Канада
	Зачко Софія	Норт Гейвен, Кон.
10	Билень Ярослав	Чикаґо, Іл.
	Чипак Ольга	Вейн, Н. Дж.
	Добровольський Ярослав	Ебінґтон, Па.
	Дудка Володимир	Керговксон, Н. Й.
	Дигдало Володимир	Трой, Миш.
	Ґолеші Анна і Роман	Палатайн, Іл.
	Іванків Надія	Чикаґо, Іл.
	Якубяк Ольга	Чикаґо, Іл.
	Касян Микола	Мелроз Парк, Па.
	Клецор Олександер	Норт Бранзвик, Н. Дж.
	Криворучко Анатоль	Отава, Онт., Канада
	Кузик Дарія	Трентон, Н. Дж.
	Людчак Теодор	Елґін, Іл.
	Марцінівн Євгенія і Богдан	Лейк Женіва, Виск.
	Миютюк О.	Скарборо, Онт., Канада
	Павлів Маркіян	Монреаль, Кве., Канада
	Самків Олександра	Рочестер, Н. Й.
	Стахів Михайло	Кеньйон Лейк, Тех.
	Саницьк Юрій	Ст. Люїс, Мо.
	Сиротюк Наталія	Саммерс, Кон.
	Турчин О.	Буена Парк, Каліф.
	Ватраль Микола	Весторн, Онт., Канада
	Ворох-Гуглевич Хрисанна	Ню-Йорк, Н. Й.
	Врублівська Інна	Норт Порт, Фла.
	Цап Василь	Стретфорд, Кон.
	Чайковський Зенон	Філадельфія, Па.
	Держко Евстахій	Лортон, Ва.
	Долінська Лариса	Вестфілд, Н. Дж.
	Дурбак Катерина-Адріяна	Ремзей, Н. Дж.
	Фесаки Євгенія і Борис	Бруклин, Н. Й.
	Гаврущенко Петро	Лейк Гопатка, Н. Дж.
	Голюк Петро	Вудсайд, Н. Й.
	Гищак Ольга	Гемтремк, Миш.

10 дол.	Кріль Юліян	Джерзі Ситі, Н. Дж.
	Кривонос Володимир	Кліфтон, Н. Дж.
	Лютаревич Анатолій	Форт Маєрс, Фла.
	Мельничук Едвард	Кренфорд, Н. Дж.
	Пилипчак Іванна	Норт Берґен, Н. Дж.
	Семистяга Володимир	Луганськ, Україна
	Скрипка Володимир	Ґенсвіл, Джа.
	Ставничі Ірина і Микола	Сильвер Спрінґ. Мд.
	Стефанюк Роман	Джексон Гайтс, Н. Й.
	Воловодюк Ярослав	Ґлен Оакс, Н. Й.
	Ворох-Гуглевич Хрисанна	Ню-Йорк, Н. Й.
5	Бігун Богдана	Новато, Каліф.
	Благий Дмитро	Філадельфія, Па.
	Гусяк Текля	Ню-Йорк, Н. Й.
	Колесник Марко	Ґунсберґ, Швайцарія
	Шулик М.	Ворен, Миш.
	Семенець Михайло	Гемлин, Н. Й.
	Шуя Наталія	Гамонт, Інд.
	Торбин Семен	Картерет, Н. Дж.
	Тромса-Турчак Ірина	Трамбул, Кон.
	Васічко Іван	Денбурі, Кон.
	Зеленська Ірина	Самерсет, Н. Дж.
	Березюк Софія	Ворен, Миш
	Беш Іван	Янґстаун, Аріз.
	Белка Ольга	Рочестер, Н. Й.
	Гарух Богдан	Берлінґтон, Онт., Канада
	Ярославичі Дарія і Мирон	Дасверс Ґров, Іл.
	Криканівська Марія	Рочестер, Н. Й.
	Лабінський Павло	Черрі Гил, Н. Дж.
	Левенець Володимир	Ворен, Миш.
	Матлаґа Василь	Картерет, Н. Дж.
	Микитин Ігор	Йонкерс, Н. Й.
	Пенкальська Марія	Філадельфія, Па.
	Питлер Дарія	Ралей, Пн. К.
	Самотулка Олександра	Гамілтон, Онт., Канада
	Ван Де Лаґемат Галина	Кантрі Гарбор, НС Канада
	Юркевич Марія	Іст Гановер, Н. Дж.
	Журак Анастасія	Ню Гайд Парк, Н. Й.
	Разом:	2269.56

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" найстаршої української газети в світі.

НОВІ ВИДАННЯ

„Незабутній СССР" – нова книжка редактора „Свободи"

У львівському католицькому видавництві „Свічадо" побачила світ нова книжка редактора „Свободи" Левка Хмельковського „Незабутній СССР". У ній автор через власні спогади і спостереження відтворює реалії життя в Україні за часів комуністичного режиму. Вміщуємо один з розділів цієї книжки – „Сінокоси".

Напрочуд гарно у заплаві Тясмина. Сама річечка вже ледь жива, але ще в'ється стрічкою, бо тасьма – це ж бо стрічка у запашних луках. Про колишню силу ріки нагадує високий правий берег, на якому ген далеко видніється церква колишнього Онуфріївського монастиря...

Борис Воєводченко, який живе поблизу монастиря, розповідав, що після зачинення обителі люди в довколишніх хатах ледь не всеньку зиму палили печі монастирськими книжками.

Тепер Тясмин мілкий, болотяний – у місці його впадіння воду в Дніпро перекачують помпами, бо рівень води в Дніпрі, піднятий греблями, став вищим, ніж у Тясмині.

Сонце нагріло трави до відчутної втоми, квіти похилилися, змарніли... Метелики теж потомилися, майже не з'являються над лугом. Ми почнемо косити вранці, коли роса підбадьорить різнотрав'я...

У бригаді косарів – переважно художники, які у нашому науково-дослідному інституті оформлюють хемічні виставки в країні і за кордоном. Є кілька друкарів-поліграфістів, а я – з групи преси... Житимемо в курені.

Хлопці скупалися у Тясмині і полягали спати на осонні. Я тихо радів, що попросився у цю бригаду. Інші працівники інституту виїздили з косами на лісові галявини, де тривала заготівля „дикоростучих трав". Там праця була напружена й нецікава. Зранку косарі намагалися звалити на землю стебла височенних рослин, що вкривали простір між стовбурами. Сухе гілля дряпало мокрі спини, зачіпали за ноги пеньки, голодні ґедзі протинали шкіру... Опівдні прибували вантажівки, щоб вивезти накошене до села, де бур'яни сушили і пресували у темно-зелені гранули, котрими взимку мали годувати худобу.

Усе місто дбало про годівлю худоби і свиней. Двори були вкриті мережею дерев'яних будок, у яких стояли баки для харчових відходів.

Свідоме населення збирало в кухнях картопляні, бурякові та інші очистки, виносило їх до баків, а несвідоме кидало туди ж розбиті пляшки, папір і пластикові коробки.

Почин такому збиранню поклав, можна сказати, директор заводу хемічного волокна Іван Грицьков, який взагалі дбав про своїх працівників більше, ніж інші директори. Він викупив у приміського колгоспу свиноферму і поле для кормових культур.

Відтоді у заводських їдальнях харчування поліпшилося, а високе начальство зобов'язало інших директорів теж налагодити відгодівлю свиней. Але чим? Так з'явилася думка збирати „харчові відходи", за якими приїздили вантажівки. Звісно, бачки і будки були зразком тієї тимчасовости, яка визначала постійний характер міського життя. З баків текли брудні, смердючі потоки, зграї великих зелених мух залітали у кватирки, але кампанія тривала і звіти про місцеву ініціятиву тішили начальство в столичних містах.

Якось у нашому науково-дослідному інституті навіть скликали всесоюзну нараду директорів для вивчення місцевого досвіду відгодівлі свиней. Звідусіль приїхали знавці хемічних технологій виробництва фарб і пластичних мас, світловолокон та іонітів. У свинарстві вони тямили мало і керівник нашого інституту доручив мені підготувати невеликий текст з популярним поясненням суті заводської відгодівлі. Видрукували копії тексту для кожного директора і поклали в охайні течки.

Не менш складним завданням для промислових підприємств було виробництво товарів народного споживання, яких постійно бракувало у побуті. Промисловість з давніх часів розвивалася в напрямі основних засобів виробництва. Добували вугілля і плавили чавун, складали літаки і танки, синтезували хемічні сполуки і прокладали газони... Але часи змінювалися, і люди воліли одягатися краще, жінки озиралися за косметикою, парасольками, малятам краще спалося у візках...

Усе це почали везти з-за кордону. Ну, знаєте... Це ж був підрив у світі авторитету радянського способу життя. „Негайно наповнити ринок товарами народного споживання! – сказали у Москві. – Нехай кожне підприємство почне їх випуск відповідно до свого профілю. Завод хемічного волокна може ткати килими, комбінат азотних добрив подбає про мило, завод телеграфної апаратури дасть людям чайники, завод „Фотоприлад" – нічні світильники".

Багато підприємств у Черкасах працювали виключно на оборону, для війська. Усі ці назви – телеграфна апаратура, фотоприлади – були умовними, тому що виробляли тут зовсім інше.

Кожен директор перебував у подвійному підпорядкуванні – безпосереднє начальство у Москві, партійне – у Черкасах. От і мусиш виробляти мило, чайники, ліхтарі... А щодо якости – це вже зовсім інша історія!

Отак, міркуючи про міське життя, довго не міг я заснути на притясминській луці. А марно, бо ще до сходу сонця задзеленчав дзвінок в руках бригадира і усі рушили на покоси.

Велика приємність є у косовиці пахучої трави. Попереду йде інший косар, а ти за ним – уступом. Ритмічний помах руки і трава хилиться, і лягає рівним рядком ліворуч від тебе, поряд з уже залишеним рядком переднього косаря.

Одне лише погано: рядки наші нерівні, тому що мусимо обкошувати копички сіна, які залишилися на луці з минулого і позаминулого літа.

Скошене і висушене сіно звідти ніхто і ніколи не вивозить. Копички від дощу й снігу сідають, спресовуються, під ними заводиться гниль і комашня. Згодом на луці залишаться тільки жовті плями-лишаї... А головне – торішнє сіно перешкоджає косарям, присланим з міста на сінозаготівлі, класти рівненькі рядочки...

Нову книжку Л. Хмельковського „Незабутній СССР" можна придбати, виславши 15 дол. на адресу автора: Lev Khmelkovsky 300 Parsippany Rd., Apt. 26Q, Parsippany, NJ 07054.

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Любомир Винар. „Бібліографічний покажчик" (1948 -2007) висвітлює життєвий і творчий шлях видатного українського історика і бібліографа Л. Винара. У покажчику подані друковані праці Л. Винара з 1948 року до червня 2007 року та література про наукову і громадську діяльність вченого. Львів-Острог-Ню-Йорк-Париж 2007 рік.

Осип і Надія Зінкевичі. „Крути" – збірка у пам'ять героїв, з нагоди 90-річчя бою під Крутами. Найцінніша частина книги — спогади нечисленних учасників бою, яким вдалося вижити. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2008 рік.

Микола Мушинка. „Листування Івана Зілинського з Іваном Панькевичем (1913-1951). Книжка знайомить читача з епістолярною спадщиною двох найвизначніших західньоукраїнських мовознавців першої половини XX ст.: Івана Зілинського (1879-1952), довгорічного професора Краківського, пізніше - Празького університетів, та Івана Панькевича (1887-1958), учителя Ужгородської гімназії, пізніше – доцента Празького університету. Ню-Йорк -Пряшів, 2008 рік.

Ігор Мірчук. „Українська культура", частина II. Книжка виконує ролю, згідно з чинною програмою Шкільної Ради, навчального підручника з української культури. Підручник є корисним не лише для учнів і вчителів, а й кожному, хто цікавиться українською культурою. Видавництво Шкільної Ради, Ню-Йорк, 2007 рік.

Володимир Рожко. „Печерні монастирі Волині і Полісся", історико-краєзнавчий нарис. Книга – перше дослідження з історії печерних монастирів Волині і Полісся. Автор опрацював тему, яка не досліджена не лише на Волині, а й в Україні взагалі. Видавництво „Волинська книга", Луцьк, 2008 рік.

Святослав Караванський. „Практичний словник синонімів української мови". Третє видання, опрацьоване й значно доповнене. Близько 20,000 синонімічних рядів. Це – лексикографічний довідник для підшукування синонімів, тобто слів з однаковим чи приблизно однаковим значенням. Словник послуговується правописом 1928 року, але подає і форми, усталені колоніяльним правописом. Словник адресовано широкому колові читачів: від учнів до державних діячів. Видавництво „БаК", Львів, 2008 рік.

Іван-Зеновій Головінський. „Праці з психології". Чергова книга професора психології І. Головінського є новим словом в українській психологічній науці. Книга розрахована на науковців, студентів, які вивчають психологію, а також усіх, хто цікавиться проблемами людського буття та його психологічними інтерпретаціями. Видавництво „Аконіт", Київ, 2008 рік.

Редакційна колегія. „Верховина". Літературна мозаїка. Орган дружньої ланки прихильників ідейної літератури ч. 43, Вікторія, Кензас, 2008 рік.

НА ДОЗВІЛЛІ

Кодола з України в діяспору

Ганна Черінь

Микола Сом. „Передай кодолу! Вірші, жарти, пісні, епітафії та придибенції“. Київ, „Український письменник“, 2007, 286 стор.

Перш за все – що таке кодола? Кодола, а не колода. Це, за означенням академічного словника, грубий і дуже міцний мотуз, линва, канат. Тепер український поет Микола Сом передає кодолу від села до села, від міста до міста – аж в Америку.

Пересічний читач діяспори, може, й не знає цього поета – активного й популярного в Україні. Чому ми взагалі мало знаємо поетів України? Частково це пояснює сам М. Сом: в довіднику „Письменники України“ нараховується понад 600 імен тільки живих письменників. А скільки їх насправді, давно й недавно померлих, а ще додати нечленів Спілки письменників? Та й діяспорних авторів не бракує, а от читачів усе меншає. Проте завзяті поети не здаються і виборюють життя своїм книжкам.

В розділі „Їду на побачення“ М. Сом розповідає про повоєнне дитинство, коли його батько йшов у перев’язаних дротом „чунях“ на штурм Берліну, а його син, в пошитім з вояцької „плащ-палатки“ одягу прокладав стежку до школи і до людей. По війні в Україні був ще один голод: в 1946 році стебло лопуха служило дітям як цукерка. Через війну поетове покоління пропустило кілька кляс і потрапило в катеґорію „переростків“, сидячи на партах разом з малими дітьми.

Вибившись у письменницький аванґард, М. Сом віддає шану чудесному українському селу, де одвічно зберігалась тепер уже забута лексика: долівка, сволок, кроква, ляда, бовдур, чаплія, рогач, кочерга... Прощаючись із „солом’яними стріхами“, він не може забути їх.

У місті М. Сом живе труднощами і проблемами молодої держави. Перш за все, він одразу закасав рукави і, перефразовуючи Тараса Шевченка, „пішов носити воду школярам“ – як учитель Броварської школи.

В цій книжці М. Сом „політикує“, гостро критикує „порядки“ в уряді України і на „парнасі“ Спілки письменників. Ось приклад його епіграм:

Мій батько Данило,
В одній однині –
Мій батько Данило –
Він десь на війні.
А цей на патреті
(говорять: грузин) –
А щоб йому трясця –
То чий же я син?
...Мій батько ніколи
Не жив у Кремлі.

Це Миколина відповідь на самозванну наличку „батька народів“. Поет рідко вживає лайку, але, як треба, говорить народною мовою селян. Він закінчує повоєнний цикл гордо й невпокорено:

Буду! Буду таким і сяким, як є,
Хай мене грім уб’є!

Отже, М. Сом став активістом у Києві. А як же село?

На столі самогону сулія –
Отже, тепер у селі я.

Поезія М. Сома не ділиться на жанри. У нього, власне, один жанр: дотеп і веселий сміх. Він вичаровує нові ритми, дзвінкі рими, неможливі „придибенції“. Починає писати серйозно-розважно, а непомітно переходить у дотеп. Цій лагідній і роботящій людині не властива злість або „сміх на кутні“. Він начебто обминає полеміку, але, не цілячись, влучає „в яблучко“. Він написав повний цвинтар епітафій на могили ще живих людей (щоб читали свої надгробники тепер, бо „тоді“ вже не зможуть). Починається дуже лірично: Дивний напис на могилі: „Як тут гарно, друзі милі“ А далі... Ось епітафія на „могилі“ поета Миколи Сингаївського – за давні „комуністичні“ гріхи:

Як умру, то поховайте
На балконі вдома,
Щоб не чув я і не бачив
Демократа Сома...

А ось на Абрама Кацнельсона, ще перед його смертю в діяспорі:

Видать, любили читачі поета,
Бо із могили свиснули патрета
Лише стоїть якась дубова рама –
Оце і все від нашого Абрама.

А все ж дісталося і ще не похованому екс-президентові Леонідові Кучмі:

Чи то Ку́чма, чи Кучма́
(В мові теж руїна)
Як його тепер нема,
Буде Україна.

В цій „епітафії“ дісталось не тільки Л. Кучмі, а й мові України... Ось приклад мудрости Сомової:

Ще наша мудрість – то далека даль.
Куди не прийдем, друже мій, на жаль.
То не печаль, що будемо старими,
Дітьми не будем – ось у чім печаль.

На мій погляд, багатство епіграм міряється їхнім розміром: чим коротша, тим багатша. В цім М. Сома справді майстер.

Кандидат у президенти:

– Все зроблю я для народу!
Почекайте років п’ять...
І товче у ступі воду –
Обіцяє обіцять.

А до літературних халтурників поет ставить лукавий запит:

„А ви друкувалися
в серці людському?“

До речі, М. Сом – автор відомої пісні „Без вітру не родить жито“ і багатьох інших. Сам же пісняр, він ставить до пісень високі вимоги. Сам він „ковалював у зозулі“, але не цвірінькав:

Є в пісні біль, і клич, і клекіт
(Не примітивне тра-ля-ля)
Синиці є, і є лелеки,
І небо є, і є земля...

М. Сом засуджує „естрадний крик сороки“ і підступних „друзів“:

Були й такі, з естрадної навали,
Нахабні й хитрі (знаю їх давно),
Що для вітання руку подавали
І підставляли ногу заодно.

Окреме місце в книжці займають короткі „спогади“ про зустрічі з великими світу цього (починаючи про зустріч з мумією Йосифа Сталіна у мавзолеї). Є згадка про „полохливого Тичину“, якого Сомові доручили запросити на зустріч із „героями праці“. А Павло Тичина раптом вибухнув: „На чорта! На чорта!“ – а тоді вибачався: „Я не те хотів сказати“...

Або розповідь про Максима Рильського, якого критик Федір Єневич звинуватив у „націоналістичних помилках“. М. Рильський вийшов на трибуну і сказав: „Я уважно слухав доповідь. І ось що я подумав: яка різниця між філософом Ф. Єневичем і любомудром Григорієм Сковородою? Г. Сковорода носив свої ідеї в голові, а сухарі – в політичній торбі. Ф. Єневич носить сухарі в голові, а думки – у товстому потфелі“.

Думки, ідеї й вислови М. Сома такі зосереджені, сконденсовані, що їх важко подати в статті, обмеженій розміром газети. Раджу тільки дістати цю книжку в нашій книгарні або в видавництві „Український письменник“ і з насолодою її прочитати.

А закінчити статтю я хочу, в стилі М. Сома, мініятюрою про його дружину, красуню Ніну, де гумор сполучений з ніжністю:

Я і страждав, і я радів
Твоїм ім’ям із двох складів.
Що перший склад – пекуче „ні“
Всю душу випекло мені.
А другий склад... О! другий склад!
Не вернеш юності назад.

Радуйтесь, чоловіки, чию дружину звуть Ніною!

Адреса видавництва „Український письменник“: вул. Олеся Гончара, 52 Київ, 01054 Ukraine.

ПОДОРОЖІ

Петро Чайковський написав тут свій перший симфонічний твір

Тростянецька садиба (XVIII ст.).

Тростянець, як адміністративний пункт Сумської області, виник внаслідок переселення селян та козаків з Правобережної України після поразки під Берестечком. Але на території майбутнього Тростянця люди жили ще в VIII–X ст. – на околицях міста виявлено давнє городище та кургани.

1704 року Тростянець став державною маєтністю Росії, а 1720-го Петро І подарував його своєму духовникові Т. Надаржинському. На початку XIX ст. маєток перейшов до князя Голіцина, а в середині XIX ст. – до фабриканта Кенінґа. Кожен власник вносив зміни в архітектуру садиби згідно зі своїми смаками і потребами, що врешті й зформувало її культурну неповторність.

Комплекс тростянецької садиби складається з палацового будинку, Круглого двору та Благовіщенської церкви, збудованої 1750 року. Сьогодні палац височіє серед залишків колись розкішного парку. Й досі над колонадою білого палацового фасаду ховаються у нішах янголи, котрі пильно вдивляються у високу траву парку, ніби шукаючи там відлуння чарівної музики – тендітне відлуння тих благословенних часів, коли 1864 року в палаці жив молодий і нікому ще не відомий студент Петербурзької консерваторії Петро Чайковський, котрий писав тут свій перший симфонічний твір „Гроза". Хто ж міг знати, якої слави набуде згодом цей композитор-початківець... Хіба янголи на фасаді...

Поряд з палацом височить дивна романтична споруда, що її називають Круглий двір. На перший погляд вона нагадує старовинну фортецю – овал міцних стін з чотирма могутніми баштами та готичною аркою проїзду. Внутрішній двір заріс дикою травою. Справжнє призначення цієї споруди вгадати нелегко: збудований 1749 року, Круглий двір служив для виступів кріпацького театру та... цирку. В баштах жили артисти, попід стінами двору були влаштовані місця для глядачів, а спектаклі та циркові вистави відбувалися в центрі, де був і манеж для коней. Цей дивний театр-фортеця вважається найбільш раннім зразком цивільної споруди східньої України.

Поруч з садибою зберігся також старий виробничий комплекс економії Л. Кенінґа – вальцьовий млин, зерносховище „Білий амбар", складські приміщення – цікавий зразок промислової архітектури початку XX ст. Окрім садиби, в Тростянці розташовано денропарк „Нескучне", створений на основі навколишнього лісу та кількох ставків. Тут і досі ростуть екзотичні заморські дерева та величезні, кількасотрічні дуби-патріярхи.

До парку веде вуличка з казковою назвою: Нескучанська. Парк заснований на початку XIX ст. нащадками Т. Надаржинського. 1809 року з нагоди столітнього ювілею Полтавської битви в гущині лісопарку збудували романтичну „Ґроту німф" з підведеними каналами. Коли садиба перейшла у власність князя Голіцина, він влаштував у ґроті щось на кшталт зеленого театру. Гості графа прибували до лісової ґроти на човнах і дивилися ілюміновані вечірні вистави. На жаль, ґроту було пошкоджено вибухом і до наших часів дійшли лише її рештки. 1911 року біля входу в парк було споруджено будинок управителя у стилі модерн. В інтер'єрах споруди і досі можна побачити дерев'яні сходи та кахляні каміни.

Є в Тростянці ще одна церква, Вознесенська, збудована в 1903-1913 роках на кошти фірми „Л. Кенінґ та нащадки". Це чималенький, чудово збережений храм з червоної цегли, змурований у „візантійських формах", з доволі мальовничими інтер'єрами. Він гордо панує над ідилічною панорамою зелених схилів та червоних дахів, що відкривається при під'їзді до міста з південного боку.

Галина Шевцова
(З книги „Битий шлях")

Круглий двір (XVIII ст.).

До 125-річчя...

(Закінчення зі стор. 17)

переселенців в Амурській області розселилася на родючій Зейсько-Буреїнській рівнині. Українці мешкали і на терені Амурського козачого війська. Існувала практика приписування до козачого стану селян. Формальною підставою для цього було те, що на Україні аж до початку XX ст. зберігався козачий стан, до якого належали нащадки запорожців і який відрізнявся від навколишнього селянського населення більш високим рівнем життя та освіти.

Всеросійський перепис населення 1917 року зафіксував на Далекому Сході 421 тис. українців, які складали майже 40 відс. загального населення краю. Українці намагалися відтворити середовище, яке максимально нагадувало б їм батьківщину. В господарському укладі та побуті збереглися мазані хати, садки, квітники та городи коло хат, плянування вулиць, внутрішнє обійстя хат, подвір'я, господарське та хатнє майно, інвентар, нібито цілком перенесене з України. Український селянин ніби пересадив свою рідну Полтавщину та Київщину на береги океану.

Переселенці, приходячи в Усурійський край, давали новим селищам назви, до яких вони звикли у себе вдома, – Чернігівка, Полтавка, Київка, Чугуївка, Переяславка, Кам'янець-Подільське. Поряд із назвою „Зелений клин" використовувались назви „Нова Україна", „Далекосхідня Україна", „Зелена Україна".

Українські селяни принесли з собою на Далекий Схід і традиційні способи ведення господарства й свій господарський уклад. Збереження традицій виявлялося і у складі вирощуваних культур (перш за все – пшениця), і у використанні волів як робочої худоби. Українці традиційно утримували свиней та були постійними постачальниками сала на міські базари.

Приплив українців до Далекого Сходу тривав і в совєтський період. Українці рятувалися від примусової колективізації та Голодомору 1932-1933 та 1946-1947 років, були примусово депортовані, а згодом – в рамках організованого переселення до сільської місцевости, за оргнаборами для праці в морі, в рибній промисловості, комсомольськими спорядженнями на будівництво промислових об'єктів, як військовослужбовці та молоді фахівці після закінчення вищих та середніх навчальних закладів, а також в індивідуальному порядку в пошуках романтики або високих заробітків.

Однак, через відсутність будьяких можливостей для збереження національної ідентичности та задоволення національно-культурних потреб всі нові покоління українців, що постійно прибували до краю, зазнавали неухильної русифікації.

Після ліквідації СРСР та створення незалежної Української держави мало місце суттєве скорочення припливу міґрантів з України. За даними останнього російського перепису 2002 року чисельність українців в реґіоні, порівняно з підсумками попереднього перепису 1989 року, скоротилася вдвічі.

Ще більш катастрофічно зменшилася чисельність українців, що володіють рідною мовою. За даними 2002 року українську мову зазначили як рідну лише 11.9 відс. українців. В абсолютних цифрах кількість носіїв української мови скоротилася в Приморському краю у вісім разів. Це ставить під сумнів майбутнє української культури та мови і власне існування українського етносу в краї, який 100 років тому було загосподарено й окультурено значною мірою завдяки наполегливій праці сотень тисяч українських переселенців.

Світла пам'ять!
Дорогому і любимому ЧОЛОВІКОВІ, ТАТОВІ, ДІДУСЕВІ

БОГДАНУ КАЛАВУРУ

який відійшов у вічність Божого спокою і теплоти
на 80-му році життя 24 травня 2008 р.

Залишивши батьківську хату в 16 років і перейшовши тяжкі часи війни, Він все життя був чудовою людиною із щирим серцем, любителем музики, глибоким оптимістом, мудрим організатором і добрим для всіх людей.

Відвідини в середу, 28 травня 2008 р. від год. 2 до 4 по пол. і від 7 до 9 веч. в похоронному заведенні Marrocco Memorial Chapel, Clifton, NJ.

ПАНАХИДА відбулася у середу 28 травня 2008 р. о год. 7 веч.

Похорон відбувся в четвер, 29 травня 2008 р. о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Миколая в Пасейку, Н. Дж.

У молитві, що є ліком від смутку, залишаються:

дружина – СТЕФАНІЯ ОЛІЙНИК
син – ЗЕНОВІЙ з дружиною МАРІЄЮ і дітьми ВІКТОРІЄЮ і АНДРІЄМ
син – БОГДАН з дружиною МАРТОЮ і сином ЕРИКОМ
сестри – САВЕРА і ЯРОСЛАВА з родинами

„Святий Боже, Святий Кріпкий,
Святий Безсмертний осели Душу
Його, там де Всі Праведні спочивають".

Вічная пам'ять із роду в рід!

В 15-ту НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

СВ. П.

ВОЛОДИМИРА МАРТИНЦЯ

СВЯТА ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ
буде відслужена 5 червня 2008 р.

в церкві св. Андрія в Гемптонбурґу, Н. Й. о год. 9-ій ранку.

Вшановуючи Його пам'ять складаємо 1,000 дол.
на Прес-Фонд „Літопису УПА".

Родину, Друзів, Знайомих ласкаво просимо злучитися з нами
в молитвах за ВЛОДКА БЛАГОРОДНУ ДУШУ.

Дружина Зюна
Доні Софійка й Утя.

Райський сад Тані Осадци

У журливий передвеликодній час відійшла за межу вічности Тетяна Осадца – незабутня мама, сестра, товаришка, мисткиня. Вона народилася 1919 року, у травневу пору, тому й мала характер весняний, де є і березень, і травень.

Творчий неспокій, радісні барви пробудженої землі вона ввібрала в душу, тонко відчуваючи кольори, розмаїте багатство рослинного світу, яке згодом майстерно переносила у свої твори.

На керамічних виробах, живописних полотнах вона відтворювала яскраві орнаменти чарівних дивоквітів, що їх бачила на бережанській землі, яку дуже любила, хоч народилась у селі Великій Пониківі на Львівщині.

Малювала Т. Осадца квітами – волошки, соняхи, рожі, півники, калину вміло компонувала у несподівані геометричні орнаменти. Вже після перших виставок у 1972 році письменники Леонід Полтава, Василь Барка у рецензіях та відгуках, вітаючи Т. Осадцу, повідомляли про появу цікавої малярки і зосереджували увагу на її вмінні поєднувати народний декоративний розпис з модерновими елементами. А Юліян Ревай влучно назвав картини Т. Осадци „райським садом".

Через 15 років, вже на виставках в Україні, творами Т. Осадци насолоджувалися земляки у Львові, Коломиї, Тернополі, Бережанах, Києві, Каневі. Народний художник, член-кореспондент Академії Наук України Володимир Прядка, оглядаючи виставку, представлену в Українському фонді культури у Києві, зауважив, що її творчість є цікавим доповненням спадщини „вазонкового мистецтва".

Живопис був тільки захопленням у житті Т. Осадци, а головною її посвятою стала наймолодша доня, яка потребувала серйозної опіки. Саме їй віддавала Т. Осадца найбільше любови, уваги, терпіння і до останнього подиху мужньо несла нелегкий материнський Хрест.

Вона всім серцем любила Україну. Мріяла, як і багато її ровесників-еміґрантів, про зустріч з рідним краєм. Тому при першій же нагоді разом з чоловіком Аполінарієм Осадцою полетіла з виставкою до отчої землі. Поїздка принесла багато болю всій родині, – знайшлись люди, які осуджували подружжя за творчі зв'язки з Радянською Україною.

Кожного нового приїзду в Україну Т. Осадца не затримувалася у Києві чи Львові, не шукала зустрічей з депутатами, урядовцями, – її тягнуло до малої батьківщини. Любила зелену Волощину, рідне село свого чоловіка, ле\ендарну Лисоню – місце стрілецької звитяги, уславлену Зарваницю. Вивчала свій родовід, цікавилась долею бережанських гімназистів, вболівала за немічних хворих, сиріт. Мала велику радість від спілкування із мистцями, краєзнавцями, музейниками.

У свій останній приїзд 2005 року привезла з собою онуку Інесу – обдаровану писанкарку. Разом молились у новій Волощинській церкві, збудований на пожертви їх великої родини, що походить від колишнього війта цього села Корнелія Осадци.

Я мала щастя більше 18 років знати Т. Осадцу і спілкуватися з нею. Вона вчила всіх нас пізнавати і шанувати родинні коріння, традиції, вміти в житті розрізняти „зерно від полови". Саме вона відкрила нам, ще до проголошення Незалежности, велич Митрополита Андрея Шептицького, який дуже багато значив у житті родини Осадцих. Це він благословив подружжя у далеку дорогу. У неї виник задум спорудити погруддя Митрополита перед церквою св. Андрея на цвинтарі св. Духа у Гемптонбурзі. Обговорила думку з Владикою Павлом Хомницьким, о. Ярославом Костиком – настоятелем згаданої церкви. Для здійснення цієї справи завдяки Т. Осадци у Львові минулого року видрукували 10 тис. листівок, присвячених Митрополитові Андрею. Були на них прижиттєві фотографії Митрополита, зроблені перед війною стипендіятом А. Шептицького студентом Львівської політехніки А. Осадцою. Частину листівок Т. Осадца передала Стемфордській єпархії. Добрий початок уже зроблено – перші пожертви надійшли. Вони зроблені в пам'ять покійної.

Гарною пам'яткою про творчість Т. та А. Осадцих став випущений в 2007 році у Львові кольоровий альбом „Мистецька родина Тетяни і Аполінарія Осадців". Його упорядкувала відомий краєзнавець, мистецтвознавець з Бережан Надія Волинець.

Вже 40 днів, як немає на цій землі Т. Осадци. Без неї квітнуть сади і п'янить пахучими квітами розкішний травень. Але пам'ять про Т. Осадцу залишається з нами. А в чудовій церковці на крутосхилах Бережанського краю свої щирі молитви за упокій її душі посилають до небес вдячні їй волощани.

Святослава Ґой-Стром,
Заслужений працівник
культури України

Ділимось сумною вісткою, що 16 травня 2008 р.
відійшов від нас у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

МИХАЙЛО ЩЕРБА

нар. 13 листопада 1926 р. в селі Куляшнім,
пов. Сянік на Лемківщині.

ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА була відправлена 19 травня 2008 р. в Українській католицькій церкві св. Володимира в Гемстед, Н. Й. Тлінні останки Покійного спочили на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишились в глибокому смутку:

дружина – АННА
син – АДАМ з дружиною МАРУСЕЮ
внук – МИХАСЬ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Фінансова Комісія Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій
на Америку
ділиться сумною вісткою, що 18 квітня
2008 р. відійшла від нас у вічність

СВ. П.

МАРІЯ ОЛЕНА ХАРИНА

визначна громадська діячка,

учасниця українського жіночого руху в Україні і в Америці,
довголітня голова ФК СФУЖО, почесна членкиня
Світової Федерації Українських Жіночих Організацій,
почесна голова ФК СФУЖО.

Донькам Христі Сеник, Дзвінці Кульчицькій і
синові Ростикові глибокі співчуття складає

УПРАВА і члени ФК СФУЖО на Америку.

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ в ДІТРОЙТІ.

Ділимося сумною вісткою з членством і українською громадою, що 9 травня 2008 р. відійшов у вічність член Управи станиці і бувший член Крайової Управи Братства,
колишній старшина Дивізії

СВ. П.

МИХАЙЛО НІНЬОВСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14-го травня з церкви св. Йосафата у Ворен на цвинтар Воскресіння у Монт Клеменс.

Горем опечаленій родині Покійного складаємо
наше щире співчуття.

Управа Станиці

Ділимося сумною вісткою, що 29 квітня 2008 р., проживши 86 років,
відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

СТЕФАН ЛЕГКИЙ

нар. 2 лютого 1922 р. в с. Будилів, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишилися у смутку:

дружина – КАТЕРИНА
діти – ІВАНКА
– АЛЕКСАНДЕР
внуки – ХРИСТИНА
– СТЕФАНІЯ
правнучка – ЗОЯ

Вічна Йому Пам'ять!

В першу болючу річницю

відходу на Вічну Ватру нашого дорогого **мужа і тата**
інж. пл. сен. керівництва
Святослава Петріва хм

були відслужені Панахиди

в церкві св. Андрія - Бостон, Масачусетс
у четвер, 29-го травня 2008 р., о год. 7:00 вечора

на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Ню-Джерзі,
в суботу, 31-го травня о год. 1:30 по пол.

в Україні:
в церкві св. Преображення - Соснівка,
в церкві св. Петра і Павла - Соснівка,
в церкві св. Миколая – Княже.

Рідних, друзів і знайомих просимо в цей день
згадати Покійного у своїх молитвах.

В глибокому смутку:
дружина Катерина
сини Всеволод і Юрій Петрів
та сестра Оксана Іващенко.
